

ÖZLEŞTİRME KILAVUZU

ÖN HAZIRLIK

TDK'nin 1978 yılındaki çalışmalarını belgeleyen bu eserin sanal alem baskısı www.dilimiz.com tarafından tüm Türk dili gönül dostlarına armağandır.

Eserin hazırlık çalışmaları bitiminden sonra özel bir site olarak sunumu yapılacaktır. Ayrıca özel bir dosya halinde bilgisayarlarınıza indirip kullanabileceğiniz şekilde özel bir düzenleme yapılacaktır.

Bu hazırlık aşamasında aslına uygun olarak aktarmaya çalıştığım bu eserin özgün yapısında kesinlikle değişiklik yapılmamıştır.

Eserin önemine ve hitap edeceği kesimin ciddiyetine yakışır bir sonuç elde edebilmek için çok özen gösterilmesi gerekmektedir. Küçük bir harf değişikliğinin bile nelere yol açabileceği bilincinde olmak ve sorumluluğunu duymak zorundayız.

Aşağıda bir bölümünü sunacağım eserin yazımında ve diziminde gözünüze ilişen yanlışlıklar varsa bunların düzeltilmesi konusunda yardımlarınızı rica ediyorum. Bu sorumluluğu benimle paylaşacağınıza ve katkılarınızı esirgemeyeceğinize inanıyorum.

Dizim sırasındaki uygulamalar:

Madde başları koyu

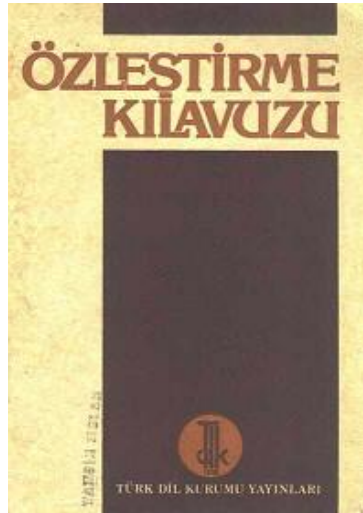
Madde başı ile karşılık arasında 3 tıklama boşluğu

Ör: aberasyon---sapınç

Eğer birden fazla karşılık varsa rakamlar (ve bitişiğindeki nokta) koyu renk
Birinci karşılıktan sonra ikinci karşılığa geçişte arada 2 tıklama boşluğu

Ör: abonman 1. sürdürümcü--2. sürdürüm--3. ...

Saygılarımla
Tahsin MELAN

.....

A

- a-** (Yun. önek) karşı, karşıt, -dışı
ab- (Lat. önek) -den, oradan
abad etmek bayındırlaştırmak
abad olmak bayındırlaşmak
abersasyon sapınç
abes anlamsız, saçma, boş
abıhayat bengisu, ölmezlik suyu
abıra yüz suyu
abide anıt
abidevi anıtsal
ablatif (*dilb.*) çıkma durumu
abluka kuşatım, kuşatma
abluka etmek (ablukaya almak) kuşatmak
abone sürdürümcü
abone etmek sürdürümletmek
abone olmak sürdürümlemek
abonman 1. sürdürümcü 2. sürdürüm
absorbe etmek 1. emmek 2. (*biy.*) soğurmak
abstraksiyonizm soyutçuluk
abstre soyut
absürd saçma
abus 1. somurtkan 2. asık (yüz)
acayip 1. şaşırtıcı, yadırgatıcı, şaşılması 2. şaşılacak şey 3. olağanüstü
acayip karşılamak yadırgamak
acele 1. tez, ivedi 2. tezelden, ivedilikle 3. ivedilik
acele etmek ivmek, telesmek
aceleci iveness, telesik
acemi toy, ustalaşmamış, yetenek kazanmamış
aceze düşünler
acil ivedi, gecikmeye gelmez, geciktirilemez
acilen ivedilikle
âciz 1. güçsüz 2. beceriksiz
aciz 1. güçsüzlük 2. beceriksizlik, yeteneksizlik
âcizane beceriksizce
acul tez canlı, iveness
acuze kocakarı
ad- (Lat. önek) -ya, doğru
adabımuâşeret görgü, davranış töresi
adabüerkân yol yordam, yol yöntem
adale kas
adalet tüze
adap yol yordam
adaptasyon uyarlama
adapte uyarlanmış
adapte etmek uyarlamak
adapte olmak uymak
adaptör uyarlaç
adavet düşmanlık

addetmek saymak
addolunmak sayılmak
adenit akkan yangısı
adet sayı
âdet 1. görenek, töre 2. alışkı, alışkanlık 3. aybaşı
âdeta neredeyse, bayağı, sanki
adi 1. düşük nitelikli 2. aşağılık, bayağı 3. olağan, sıradan
adil doğru, haktanır
adilane 1. doğrulukla 2. tüzece
adilik bayağılık, düşüklük, aşağılık
adli tüzel
adli kuvvet yargı gücü
adres bulunak
aerometre havaölçer
af 1. bağışlama 2. görevden alma
afaki 1. gelişigüzel, amaçsız, dereden tepeden 2. (*fels.*) nesnel
aferist vurguncu, çıkarıcı
afet 1. kıran, yıkım 2. *mec.* çok güzel (kız, kadın)
affetmek 1. bağışlamak 2. görevden almak
affumumi genel bağışlama
afiş ası
afişe etmek açıklamak, açığa vurmak
afişe fiyat açıklanmış eder
afiyet sağlık, esenlik
aforizma özlü söz
aforoz etmek toplumdışılama
aforoz toplumdışılama
aforoz edilmek toplumdışılanmak
agâh bilgili, uyanık, öngörülü
agnostik bilinemezci
agnostisizm bilinemezcilik
agorafobi alan korkusu
agraf kanca
agrafi yazma yitimi
agrandise etmek büyültmek
agrandisman büyültme
agrandisman yaptırmak büyülttürmek
agrandisör büyülteç
aguş kucak
ağyar yabancılar, eller
ahbap arkadaş, tanış, biliş, gönüldeş
ahdetmek ant içmek
ahdi karip yakınçağ
ahenk uyum, anlaşma
ahenkli uyumlu
ahensiz uyumsuz
aheste yavaş, ağır
ahfat torunlar, soy
ahir son
ahiren daha sonra, sonraki

ahit 1. antlaşma, sözleşme 2. ant 3. çağ
ahitleşmek antlaşmak
ahitname yazılı antlaşma
ahize almaç
ahkâm yargılar
ahlak 1. töre, aktöre 2. alışkanlık
ahlaki törel
ahmak beyinsiz, bön
ahmaklık beyinsizlik, bönlük
ahşap ağaç, tahta
ahval durum, durumlar
aidat 1. ödenti 2. kesenek
aidiyet ilişkinlik, değginlik
air condition (eir kondiŝin) hava düzenleyici
ait -e değgin, -in ile, ...için, -e düşen, ilgili, ilişkin
ajan 1. görevli, aracı 2. gizli görevli, gizmen
ajanda andaç
ajans haber kurumu
ajur delikli işleme
akabinde hemen sonra, ardından, ardı sıra, -dan sonra
akdetmek 1. sözleşme, antlaşma yapmak 2. nikâh kıymak
akıbet son
akıl 1. us 2. bellek 3. öğüt
akılcı usçu
akılcılık usçuluk
akıldışı usdışı
akim kısır, verimsiz, sonuçsuz
akis 1. yankı, tepki 2. yansı
akit sözleşme, bağıt
akıselim sağduyu
akli ussal
akliye us sayrılıkları
akompanye etmek 1. yanında bulunmak, eşlik etmek 2. (bir çalgı ile) katılmak, eşlik etmek
akort (çalgı için) düzen, düzen verme
akort etmek (çalgı için) düzenlemek, düzen vermek
akraba yakındaş, yakın
akran yaşıt
akromatopsi renkkörlüğü
aks 1. dingil 2. eksen
aksam bölümler
aksan (dilb.) vurgu, söyleyiş
aksesuar 1. eklenti 2. donatımlık
aksetmek 1. yansımak, yankılanmak 2. yayılmak
aksettirmek 1. yansıtmaq 2. duyurmak
aksi ters, inatçı, geçimsiz
aksilik terslik
aksine tersine
aksiseda yankı
aksiyom belit
aksiyon eylem

aksülamel tepki
aktif 1. etkin, canlı 2. s. etkili, etken 3. (*dilb.*) etken
aktifleştirici etkinleştirici
aktifleştirmek etkinleştirmek
aktivite etkinlik, canlılık
aktivizm etkinlik
aktör erkek oyuncu
aktris kadın oyuncu
aktüalite 1. güncellik 2. güncel olaylar
aktüel güncel
akupunktur iğne ile sağaltım
akustik 1. yankıbilim 2. yankıdüzeni 3. yankılanım, sesdağılım
akut ilerlemiş (sayrılık)
akuzatif (*dilb.*) belirtme durumu
akü (akümülatör) akımtoplar
âlâ 1. iyi, çok iyi 2. üstün
alafranga batılıca
alafrangalık batılıcalık
alaimisema gökkuşağı
alaka ilgi, ilişki
alakadar etmek ilgilendirmek
alakadar olmak ilgilenmek
alakalı ilgili, ilişkili
alamet belirti, iz
alameti farika ayırtaç
alaminüt çarçabuk, ayaküstü
alarm tetikdur
alaturka doğuluca
alaturkalık doğulucalık
alayış gösteriş
albino akşın
alegori yerine
alegorik yerinel
aleksi okuma yitimi
alelacele ivedilikle, çabucak, çarçabuk
alelade sıradan, olağan
alelusul 1. üstünkörü, gelişigüzel 2. yöntemine göre
âlem 1. evren 2. eğlenti 3. el gün
âlemşümül evrensel
alenen açıkça, açıktan açığa
aleni açık, ortada
aleyh karşı, karşıt
aleyhinde bulunmak (konuşmak) kötülemek
aleyhinde olmak karşı olmak, karşılarında olmak
aleyhtar karşıtçı, karşı görüşlü, karşı duran, karşıt
aleyhte rey olumsuz oy, karşı oy
alfabe abece
alfabetik abecesel
âli yüce, yüksek, ulu
alivre dalında satış

allahaismarladık hoşça kal
almanak yıllık
alternatif 1. seçenek 2. (fiz.) dalgalı akım
alternatör dalgalı akım üretici
altruist özgeci, özgecil
altruizm özgecilik
âmâ görmez
âmâlık görmezlik
amatör özengen, özenci
ambalaj sarmaç
ambalaj yapmak sarmaçlamak
ambale olmak 1. şaşkına dönmek 2. başı şişmek
ambargo engelleyim
ambi- (Lat. önek) ikisi
amblem belirtke
amboli damar tıkanıklığı
ambulans cankurtaran (taşıt)
ameli 1. uygulamalı 2. kılıgısal
ameliyat (hek.) işleme
ameliye işlem
amenejman düzenleyim
amfibi yüzergezer
amil etken
amir buyurucu, baş
amiyane sıradan, bayağıca
amme kamu
amme davası kamu soruncası
amme hukuku kamu türesi
amme idaresi kamu yönetimi
amnezi bellek yitimi
amoral aktöredışı
amoralizm aktöredışıılık
amortisman sönüm
amortisör yumuşatmalık
amphi- (amfi-) (Yun. önek) ikisi, ikili, çevrel, değirmi
ampirizm deneycilik
amplifikatör yükselteç
amudufıkari omurga, belkemiği
an- (Yun. önek) değil, -olmayan, -sız
ana- (Yun. önek) geri, yine, yukarı, üste
anahtar açar
anakronik çağışımsal
anakronizm çağışım
analfabet okumaz yazmaz
analfabetizm okumaz yazmazlık
analitik 1. çözümleyici 2. çözümsel
analiz çözümleme
analiz etmek çözümlemek
analjezi acı yitimi
analjezik ağrıkesici

analoji 1. örneksime 2. andırışma
anane gelenek
ananevi geleneksel
anarşi 1. başsızlık 2. kargaşa
anarşik kargaşalı
anarşist 1. baştanımaz 2. kargaşacı
anarşizm 1. baştanımazlık 2. kargaşacılık
anatomi 1. içyapı 2. yinbilim
ançüez balık ezmesi
anekdot gülencek
anemi kansızlık
anemik kansız
anestezi uyuşturma
anestezi yapmak uyuşturmak, duyumsuzlaştırmak, bayıltmak
anestezik uyuşturuucu, duyumsuzlaştırıcı, bayıltıcı
anfi- (amphi-) (Yun. önek) ikisi, ikili, çevrel, değirmi
angaje bağımlı
angaje etmek bağlamak, tutmak
angaje olmak bağlanmak
angajman bağlantı
angarya yükleni
ani 1. birden, ansızın 2. beklenmedik
aniden apansız
animizm canlıcılık
anjın boğaz yangısı
anket soruşturma, sormaca
anonim şirket toplu ortaklık
anons duyuru
anons etmek duyurmak
anormal 1. olağandışı; dengesiz 2. sapık
anormallik 1. olağandışılık; dengesizlik 2. sapıklık
anot artıuç
ansiklopedi bilgilik
ansiklopedik bilgiliksel
ansiklopedist bilgilikçi
antant antlaşma
antant kalmak uyuşmak, anlaşmak
ante- (Lat. önek) önce, -den önceki
anten (biy.) duyurga
anterit incebağırsak yangısı
antet başlık
antet koymak başlık koymak
antetli başlıklı
anti- (Yun. önek) karşı, karşıt, karşı koyan, -savar
anti-entelektüalizm aydın karşıtlığı
antifriz donmaönler
antipati sevimsizlik, soğukluk
antipatik sevimsiz, soğuk
antitez karşısav
antoloji derlence, derim, seçki

antre giriş
antrenman 1. (sp.) çalışma 2. alıştırma
antrenman yapmak çalışmak, alıştırma yapmak
antrenör çalıştırıcı
antrenörlük çalıştırıcılık
antrepo arayışlılık
antrparantez ayraç içinde; ayrıca, sırası gelmişken
apandisit körbağırsak yangısı
apartman bark
apo- (Yun. önek) uzak, -den uzak, -den ayrı
apolet omuzluk
aposteriori sonsal
apraksi işlev yitimi
apriori önsel
apse irinlenme
apse yapmak irinlenmek
apteshane suodası, ayak yolu
arabesk girişik bezeme
aranje etmek düzenlemek
aranjman düzenleme
araz 1. belirti 2. (hek.) bulgu
arazi toprak
arbede çatışma
ardiye yığılılık
areometre yoğunlukölçer
arıza aksaklık, bozukluk
arife öngün
aristokrasi soyluerki
aristokrat beysoylu
arkaik eskidi
arkeolog kazıbilimci
arkeoloji kazıbilim
arma ongun
armalı ongunlu
armatür donatı
armoni uyum
arozöz sulamaç, sulama arabası
arşiv belgelik
arter atardamar
arterit atardamar bozukluğu
artifisyel yapma
artist 1. sanatçı 2. oyuncu
artistik sanatla ilgili, sanatlı, sanatlıca
arz (I) sunma, (bir oruna) anlatma, bildirme
arz (II) 1. yeryüzü 2. enlem
arz etmek bildirmek, sunmak
arz ve talep sunu ve istem
arzu etmek istemek, dilemek
arzu istek, dilek
arzuhal dilekçe

asabi sinirli, öfkeli
asabilik sinirlilik
asabiyet sinirlilik
asalet soyluluk
asaleten temelli, temellice, köklü, köklüce
asansör iner çıkar
asap sinir, sinirler
asarıatika eski yapıtlar
asayiş güvenlik
asgari en düşük, en az
asıl 1. kök, kaynak 2. gerçeklik 3. s. gerçek
asılı uyruklu
asılsız 1. temelsiz, dayanaksız (söz) 2. gerçek olmayan
asır yüzyıl
asi başkaldıran, dikbaşı
asil soylu
asilzade soylu
asimetri bakışimsızlık
asimetrik bakışimsız
asimilasyon 1. özümleme 2. benzeşme
asimile etmek 1. özümlemek 2. benzeştirmek
asismik depresmsiz
asistan yardımcı
asli birincil, köklü, baş
aspiratör emmeç
asri çağdaş, çağcıl
asrileşmek çağdaşlaşmak, çağcillaşmak
asterisk yıldız
astronom gökbilimci
astronomi gökbilim
astronot uzayadamı
asude dingin, sessiz
asuman gökyüzü
âşık 1. tutkun, vurgun 2. ozan (halk ozanı)
aşikâr açık, besbelli, ortada
aşına 1. tanış, biliş 2. bilen, anlayan
aşiret oymak
aşk sevgi, sevi
atak 1. atılım, akın 2. saldırı
atalet 1. tembellik, gevşeklik, uyuşukluk 2. (fiz.) dinginlik
atavizm atacılık
ateh bunama, bunaklık
ateh getirmek bunamak
ateist Tanrıtanımaz
ateizm Tanrıtanımazlık
atfen dayanarak, göre
atfetmek 1. yüklemek 2. yöneltmek, çevirmek
atıf yapmak gönderme yapmak
atıl 1. işe yaramaz, iş göremez 2. (fiz.) süreduran
ati gelecek

atlet yarışmcı
atletik yarışmcı yapılı
atletizm yarışmcılık
atmosfer havayuvarı
atölye işlik
auto- (oto-) (Yun. önek) kendi, kendine, kendiliğinden
avane yordakçılar, kafadarlar
avangard öncü
avans öndelik
avanta çıkar
avantaj 1. çıkar, yarar 2. üstünlük
avare işsiz, aylak
avdet dönüş
averaj ortalama
avukat savunman
ayan belli, açık
ayan beyan apaçık, açık seçik, besbelli
ayin dinsel tören
aynen olduğu gibi
aynı 1. tıpkı, tıpkısı, özdeş 2. başkası değil, yine o
ayni nesnesel
ayniyet tıpkılık, özdeşlik
aysberk buzdağı
ayyaş içkici
ayyuka çıkmak 1. göklere çıkmak, yükselmek 2. *meç.* yayılmak
aza üye
azamet 1. ululuk 2. *meç.* çalım, kurum
azami en çok, en yüksek (olarak)
azap ezinç
azar paylama
azarlamak paylamak
azarlanmak paylanmak
azat özgür bırakma
azat etmek özgür bırakmak
azil görevden alma
azimet gidiş
azletmek görevden almak

B

başmakale başyazı
başmuharrir başyazar
başşehir başkent
başvekâlet başbakanlık
başvekil başbakan
batıl boş, temelsiz, dayanaksız
batini içrek
batonsale tuzluçubuk
bayi 1. satıcı 2. satış yeri
baypas (bypass) yangeçiş
bazen kimi kez, arada, arada bir, ara sıra
bazı 1. kimi 2. birtakım

bazı bazı kimi kez, ara sıra, arada bir
becayış etmek karşılıklı yer değiştirmek
bedava parasız, karşılıksız, emeksiz
bedbaht mutsuz
bedbin kötümser, karamsar
bedbinlik kötümserlik, karamsarlık
beddua ilenç, ilenme, kargış
beddua etmek ilenmek
bedel 1. karşılık 2. tutar
bedelini tediye etmek karşılığını ödemek
beden gövde
bedeni gövdesel
bedir dolunay
behemehal kesinlikle, ne yapıp yapıp, her durumda
beheri her biri
beis sakınca
bej sazrenge
beka kalım
bekâret erdenlik
belde kent
bende kul
bene- (Yun. önek) iyi, doğru
beraat aklanma
beraat etmek aklanmak
beraber birlikte
berabere kalmak yenişememek, başa baş kalmak (ya da gelmek)
beraberlik birliktelik
berat akyazı
berbat kötü, çok kötü
berdevam sürüp giden
berduş başıboş
bereket 1. bolluk, verim 2. artağanlık
bereketli 1. verimli 2. artağan
bermutat alışılacağı gibi, alışıldığı gibi
berrak duru
bertaraf etmek gidermek, ortadan kaldırmak
beşaret muştı
beşşet güleçlik
beşuş güleç
bet kötü, çirkin
beter daha kötü
betonyer betonkarar
beyan söyleme, bildirme
beyan etmek 1. açıklamak, bildirmek, söylemek 2. bildirimde bulunmak
beyanat demeç
beyanname 1. bildirge 2. bildiri
beyaz ak
beyhude boşuna, boşyere, yararsızca
beynelmilel uluslararası
beyzi sobe, yumurta biçimli

bi- (I) 1. -sız, -siz, -maz 2. ile, için
bi- (II) (Lat. önek) iki, iki kez
bibliyografya kaynakça
bibliyoman kitap delisi
bibliyomani kitap deliliği
biblo süslük
biçare umarsız
bidayet başlama, başlangıç
bigâne 1. ilgisiz 2. yabancı
bigudi sarmaç
bihaber 1. salıksız 2. bilgisiz
bihakkın adamakıllı, iyice
bila- (önek) -siz, -sız
bilahara sonunda, sonradan, bundan sonra
bilastisna ayrıksız
bilakis tersine
bilanço dengelem
bilavasıta dolaysız, doğrudan doğruya
bilcümle bütün, -in tümü
bilfarz turalım ki, sayalım ki, diyelim ki, sözgelişi
bilfiil edimlice, edimli olarak, gerçekten
bilhassa özellikle
bililtizam bile bile, bilerek ve isteyerek
bilistifade yararlanarak
bilmukabele 1. karşılık olarak 2. ben de, size de...
bilumum bütün
bina yapı
bina etmek kurmak
binaen 1. -den dolayı, -den ötürü 2. dayanarak
binaenaleyh dolayısıyla, bundan dolayı
biperva 1. çekinmez, sakınmaz 2. korkusuz 3. *be.* çekinmeden, korkmadan
birader 1. erkek kardeş 2. arkadaş
bisiklet çifteker
bitap bitkin, yorgun argın
bitaraf yansız, yan tutmayan
bitaraflık yansızlık
bittabi doğal olarak
biyografi yaşamöyküsü
biyolog dirimbilimci
biyoloji dirimbilim
biyolojik 1. dirimbilimsel 2. dirimsel
biyonik 1. dirimkurgu 2. dirimkurgusal
bizar bezmiş, bıkmış, tedirgin
bizar olmak bezmek, bıkmak
bizatihi kendisi, kendiliğinden
bizzat kendisi
blok topluluk
blokaj 1. bekletim 2. yığılma
bloke edilmek bekletime alınmak
bloke etmek bekletime almak

bloksuz bağlantısız
blöf kandırmaca, kuru sıkı
blöf yapmak kandırmaca yapmak, kuru sıkı atmak
bobin sarımlık
boks yumrukoyunu
boksör yumrukoyuncusu
bombardıman 1. bombalama 2. topa tutma
bombe şişkinlik, kabarıklık
bombeli şişkin, kabarık
bonbon şekerleme
bone başlık
bonkör eliaçık, iyiliksever
bonservis iyi iş belgesi, iş başarı belgesi
bordur kıyı süsü, su (bir şeyin kenarına koştur olarak yapılan süs)
botanik bitkibilim
boycot direniş
brakisefal kısakafalı
branş dal, kol
bravo yaşa!
brifing özetleyim, özetlem
brode işleme
bröve uzluk belgesi
brülör yakar, yakmaç, yakarlık
brüt kesintisiz
bu suretle böylelikle, böylece
bu cihetle bu nedenle
bu cümleden (olarak) bunların arasında, bu arada
buhar buğu
buhran 1. bunalım 2. (sayırlıkta) bunluk
buhur tütsü
buket çiçek bağlamı
bukle (saç için) büküm, kıvrım
buldozer yoldüzler
buluğ ergenlik
bulvar genyol
burç dönence
burjuva kentsoylu
burjuvazi kentsoylular, kentsoylular sınıfı
burs öğrenimlik
buse öpücük, öpüş
butlan geçersizlik, çürüklük
buut boyut
bühtan kara çalma
bünye yapı
büro iş odası, işevi
bürokrasi genörgüt
bürokrat genörgütçü
bürokratik genörgütsel
bütçe geçinge
bypass bkz. baypas

C

- cadde** anayol
cahil 1. bilgisiz, görgüsüz 2. okumamış 3. toy
cahillik 1. bilgisizlik, görgüsüzlük 2. toyluk
cahillik etmek düşüncesizlik etmek
caiz doğru, uygun
camia topluluk
canhıraş yürek parçalayıcı
cani kıyacı
canip yan
cari yürürlükte olan
casus gizci, çâşıt
cazibe 1. çekicilik, alımlılık, albeni 2. (fiz.) çekim
cazip çekici
cebir güç
cebren güç kullanarak, gücem ile
cefa üzü, sıkıntı
cehalet bilmezlik, bilgisizlik
cehennem tamu
celallenmek öfkelenmek
celp 1. getirme 2. çağrı belgesi
celp etmek kendine çekmek; çağırmak, getirmek
celpname çağrı belgesi
celse oturum
cem etmek toplamak, yığmak
cemaat topluluk
ceman toplamı, toplam olarak
cemi 1. toplama 2. (dilb.) çoğul 3. bütün, hepsi
cemiyet 1. toplum, topluluk 2. dernek
cenah yan, kanat
cengâver savaşçı
cenin dölüt
cenini sakıt düşüt
cenk savaş
cennet uçmak
centilmen çelebi, ince, görgülü
cenup güney
cephe 1. önyüz, alnaç 2. yan 3. savaş bölgesi
cerahat irin
cerbeze 1. girginlik 2. dillilik
cerbezeli 1. girgin 2. dilli
cereyan 1. akım 2. akıntı
cereyan etmek yapılmak, sürmek, olagelmek
cereyanlı 1. akımlı 2. akıntılı
cerh 1. yaralama 2. (huk.) çürütme
cerh etmek 1. yaralamak 2. (huk.) çürütmek
cerrah yarman
cesamet büyüklük, irilik
cesametli kocaman, iri
cesaret yüreklilik

cesaret etmek göze almak, gözüne yedirmek
cesaret vermek yüreklendirmek
cesaretlendirmek yüreklendirmek
cesaretli yürekli
cesaretsiz yüreksiz
ceste ceste azar azar
cesur yürekli
cet dede
cetvel çizelge
cevaben yanıt olarak
cevabi yanıt sal
cevap yanıt, karşılık
cevap vermek yanıtlamak
cevaplandırmak yanıtlandırmak
cevelan dolaşma
cevher 1. (*fels.*) töz 2. yetenek
cevir üzgü
cevval 1. devingen, canlı 2. işlek, cıvıl cıvıl
cezaevi suçlularevi
cezbe coşku
check up bkz. çekap
cidar çeper
cidden gerçekten
cididi 1. ağırbaşlı 2. gerçek 3. sıkı, sağlam 4. önemli
cihanşümül evrensel
cihaz aygıt
cihet yan, yön
cilve kırıtma
cimri elisıkı
cinayet öldürüm, kıya
cinnet delilik
cinsi cinsel
cinsiyet cinsellik
circum- (sirkum-) (Lat. önek) çevreleyerek
ciro döndürüm
ciro etmek döndürümlemek
civan genç
civar yöre, dolay
con- (kon-) (Lat. önek) ile, birlikte
contra- (kontra) (Lat. önek) karşı
cömert eliaçık
cühela bilgisizler
cümle 1. (*dilb.*) tümce 2. bütün, hep
cümleten hep birlikte
cümudiye (*coğr.*) buzul
cüret 1. ataklık 2. yüreklilik
cüretkâr 1. atak 2. yürekli
cüretli bkz. cüretkâr
cürmü meşhut suçüstü
cüruf dışık, maden posası

cürüm suç
cüsse yapı, gövde
cüsseli gövdeli, iriyarı, iri yapılı
cüz bölge, tike
cüzi 1. az, azıcık 2. (*fels.*) tikel
cüziyet tikellik

Ç

çare 1. umar 2. çıkar yol
çaresiz 1. umarsız 2. ister istemez 3. onulmaz
çaresiz kalmak 1. umarsız kalmak 2. çıkar yol bulamamak
çarnaçar ister istemez
çehre 1. yüz 2. görünüş
çek ödene
çekap (check up) sağlık yoklaması
çember döngü
çenebaz geveze, çalçene
çeşni 1. tadım, tadımlık 2. tat
çifte ikili
çiklet sakız
çile sıkıntı
çini sırlıtaş

D

dâhi öke
dahil içinde, ... ile birlikte
dahil olmak katılmak, girmek, içinde olmak
dahili iç, içsel
dâhilik ökelik
dahiliye 1. işleri 2. iç sayrılıkları
dahli olmak (bir işe) karışmış olmak, karışmak
daim sürekli
daim etmek sürekli kılmak
daima her zaman, sürgit
daimi sürekli
daimi olmak sürekli olmak
dair ... üzerine, ...-e değgin, ilişkin
daire 1. (*mat.*) değirmi 2. evirmelik (devlet işlerinin görüldüğü yer) 3. katev, katkonut
dairei fasit bkz. fasit daire
daktilo 1. yazıncak (yazı makinesi) 2. yazıncakçı (yazı makinesiyle yazan)
dalalet sapınç
dalalet düşmek sapınca düşmek
damat güvey
damper döker
damping düşürüm
darbe 1. vuruş 2. (askeri darbe ve hükümet darbeleri için) düşürüm
darbimesel atasözü
darphane para basımevi
darülaceze düşkünler yurdu
datif (*dilb.*) yönelme durumu
daüssıla yurtsama, yurt özlemi

dava 1. sorunca 2. sorun
dava açmak sorunca açmak
davacı soruncacı
davalı soruncalı
davet çağrı
davet etmek çağırmaq
davetiye çağrılık, çağrı belgesi
davetli çağrılı
de- (Lat. önek) -dan, ayrılarak
debriyaj kavrama
dedektif izlemci
dedektiflik izlemcilik
dedüksiyon tündengelim
defa kez, yol
defans savunma
defansif savunmalı
defekt 1. eksiklik 2. bozukluk
defetmek savmak, kovmak
defile giysi gösterisi
defin (ölüyü) gömme
define gömü
deflasyon inginlik
defnetmek gömmek, toprağa vermek
deformasyon biçimsizleşme, biçimsizlenme, biçimsizleştirme
deforme biçimsizleşmiş, bozulmuş
deforme olmak biçimsizleşmek, bozulmak
defroster buzçözer
deha öke, ökelik
dehşet korku, ürkü
dehşetengiz ürkünç, korkunç
dehşetli korkunç
dejenerasyon soysuzlaşma, yozlaşma
dejenere soysuz, yoz, bozulmuş, bozuk
dejenere olmak soysuzlaşmak, yozlaşmak, bozulmak
dejenereleşmek soysuzlaşmak, yozlaşmak
deklarasyon 1. bildiri, açıklama 2. mal bildirimi
deklare etmek bildirmek, açıklamak, bildirimde bulunmak
dekolte açık saçık
dekor bezem
dekorasyon bezemleme
dekoratif bezemsel
dekoratör bezemci
dekore etmek bezemlemek
delalet 1. kılavuzluk 2. aracılık
delegasyon seçilmenler, seçilmenler kurulu
delege seçilmen
delil 1. kanıt, tanıt 2. ipucu
delta (coğr.) çatalağız
demagog sözcüğü
demagoji sözcüğü

demet bağlam, çiçek bağlamı
demografi nüfusbilim
demonstrasyon gösteri
demoralizasyon içgücü bozumu, içgücü yitimi
demoralize etmek içgücünü bozmak, içgücünü yitirmek
demoralize olmak içgücü bozulmak, içgücünü yitirmek
deni alçak
deontoloji ödevbilim, ödevbilgisi
departman bölüm
deplasman değiştirmece
depo koruncak
depo etmek yığmak, toplamak, biriktirmek
depozit, depozito önödence
depresyon çöküntü
derbeder başıboş, dağınık
dercetmek yazmak, yazıya geçirmek
derdest etmek yakalamak, tutmak
derece 1. aşama 2. basamak, kerte
derhal çabucak, birden
derman 1. güç, dinçlik 2. em 3. umar
dermeyan etmek ortaya koymak
derpiş etmek 1. öngörmek 2. gözönünde tutmak, gözönünde bulundurmak
dershane derslik
dert ortağı acıdaş
deruhte etmek 1. üzerine almak, üstlenmek 2. yüklenmek
derun iç
derya deniz, engin deniz
design bkz. dizayn
desise düzen, oyun
despot buyurgan
dessas düzenici, oyuncu
deşarj 1. boşalma, içini dökme 2. (akü) boşalma
deşarj olmak 1. boşalmak, içini dökmek 2. (akü) boşalmak
deşifre etmek çözmek, sökmek
deşifre olmak kimliği anlaşılmaq, kimliği açığa çıkmak, kimliği belli olmak
detant yumuşama
detay ayrıntı
detektör bulucu
deterjan arıtıcı
determinist belirlenimci
determinizm belirlenimcilik
deva 1. em 2. umar
devalüasyon değer düşürümü
devalüe olmak (para) değeri düşmek
devam süre, sürüp gitme, sürme
devamlı sürekli
developman 1. gelişme 2. geliştirme
deveran dolaşım
devir 1. dönüş, dönme 2. aktarılma 3. çağ, evre
devlet erkyurt

devre 1. dönem 2. (elektrik, telsiz için) çevrim
devretmek 1. aktarmak 2. dönmek
devriye 1. kol 2. karakol 3. dönüm
dezavantaj yitirim, çıkar yitirimi, yarar yitirimi
dia- (Yun. önek) arasından
didaktik öğretici
difteri kuşpalazı
difüzör yayıcı
difüzyon yayım
diğer öbür, başka, öteki
diğer taraftan öte yandan
dikkate almak gözönünde tutmak, gözönünde bulundurmak
dikkate şayan ilgi çekici, ilgiye değer
dikkatini çekmek 1. ilgisini çekmek 2. uyarmak
diksiyon söylem
diksiyoner sözlük
dikta buyurma
diktatör buyurgan
diktatörlük buyurganlık
dikte 1. yazdırma, yazdırım 2. yazım
dikte etmek 1. söyleyip yazdırmak 2. (gücün) benimsetmek
dilbaz konuşkan
dilber güzel
dilemma ikilem
dimaç beyin
dinamik 1. devingen 2. canlı 3. (/iz.) devimbilim 4. (fiz.) devimsel, devimbilimsel 5. devingi
dinamizm 1. devingenlik 2. canlılık
dini dinsel
dipfriz donduraç
diploma yetki belgesi
dirayet 1. yetenek 2. beceriklilik 3. sezış
direksiyon yönelteç
direkt 1. dolaysız 2. doğru, doğruca, doğrudan doğruya
direktif 1. yönerge 2. yönerme
direktör yönetmen
direktörlük yönetmenlik
dis- (dys-) (Yun. önek) kötü, güç, bulunmaz
disiplin sıkıdüzen, düzenbağı, düzence
diskalifiye etmek yarış dışı bırakmak
diskur söylev
dispanser bakımevi
distrübütör dağıtıcı, dağıtımçı, toptancı
divanıâli yüce yargılık
diyagram çizge
diyalektik 1. eytişim 2. eytişimsel
diyet besidüzen
diyetetik 1. besibilim 2. besibilimsel
diyetisyen besibilimci
dizanteri kanlı sürgün

dizayn (design) çizit, tasarçizim
dizayncı çizitçi, tasarçizimci
dizel içten yanmalı
doktrin öğreti
doküman belge
dokümantasyon belgeleme
dokümanter belgesel
dolikosefal uzunkafalı
dominant başat
done veri
doping güç katımı
dosya dizeç
dömifinal yarison
döviz 1. yabancı para 2. özyazı
dram üzgü, üzünç
dramatik üzgüsel, üzünçlü
dren akaç
drenaj akaçlama
dua 1. yakarı 2. yakarış
dublaj sözlendirme
dubleks ikikatlı
dublör (*ti.* ve *si.*) yedek oyuncu
duçar olmak uğramak, tutulmak
duhuliye girmelik, girimlik
dumura uğramak körelmek
düalizm ikicilik
dükkân satışlık
dünya 1. yeryuvarlağı 2. el gün 3. çevre, ortam
dürbün ırakgörür
dürüst doğru, güvenilir
düstur 1. genel kural, başyasa 2. yasalar dergisi 3. (*fels.*) düzgü
düyün borçlar
dys- (dis-) (Yun. önek) kötü, güç, bulunmaz

E

e- (Lat. önek) -dan, oradan
ebat boyutlar
ebedi sonsuz, ölümsüz, bengi
ebedilik sonsuzluk, ölümsüzlük
ebediyen sonsuza değin
ebediyet sonsuzluk
ebeveyn ana baba
ebleh alık
ecdat dedeler, atalar
ecnebi yabancı
eçhel pek bilgisiz
eda 1. alım 2. davranış 3. anlatış yolu 4. ödeme, yerine getirme
eda etmek ödemek, yerine getirmek
edalı ince çalımlı
edat (*dilb.*) ilgeç
edebi yazınsal

edebiyat yazın
edebiyatçı yazıncı
edep saygıbilirlik
edepli saygıbilir
edepsiz saygıbilmez
edepsizlik saygıbilmezlik
edip yazar
edisyon basım
edisyonkritik eleştirel basım
editör yayımcı
editörlük yayımcılık
edvar çağlar
efemine kadınsı
efkâr 1. düşünceler 2. tasa, kaygı
efkârıumumiye kamuoyu
efkârlı tasalı, düşünceli
efor güç, çaba
efrat bireyler
efsane söylence
efsanevi söylencesel
efsun büyü
egoist bencil
egoistlik bencillik
egoizm bencillik
egosantrik benözekçi
egosantrist benözekçi
egosantrizm benözekçilik
egzersiz alıştırma
egzistansiyalist varoluşçu
egzistansiyalizm varoluşçuluk
egzo- (exo-) (Yun. önek) dış, dışında
egzogami dışevlilik
egzotik yabancı
egzotizm yabancıllık
ehemmiyet önem
ehemmiyet vermek önemsemek, önem vermek
ehemmiyetli önemli
ehemmiyetsiz önemsiz
ehli evcil
ehlihibre bilirkişi
ehlileşmek evcilleşmek
ehlivukuf bilirkişi
ehliyet 1. yeterlik 2. yeterlik belgesi
ehliyetname yeterlik belgesi
ehven ucuz, yeğ
ek- (Yun. önek) dış, dışarı
ekâbir kodaman
ekalliyet azınlık
ekarte etmek uzaklaştırmak, yok etmek
ekber en büyük

ekip takım
eklektizm (*fels.*) seçmecilik
eko yankı
ekol okul
ekoloji çevrebilim
ekolojik çevrebilimsel
ekolu yankılı
ekonomi 1. tutum 2. tutumbilim
ekosuz yankısız
ekran görüntülük
eks- (**ex-**) (Lat. önek) -dan, oradan
eksantrik 1. (*fiz.*) dışmerkezli 2. *mec.* ayrıksı
ekseri çoğu, çokluk
ekseriya çoğunlukla
ekseriyet çoğunluk
ekskavatör kazmaç, kazaratar
ekso-, egzo (exo-) (Yun. önek) dış, dışında
ekspansiyon yayılım
ekspansiyonist yayılımcı
ekspansiyonizm yayılımcılık
eksper uzman, bilirkişi
eksport dışsatım
ekspres 1. özelulak (mektup) 2. beklemesiz (tren)
ekspresyon deyim
ekspresyonist dışavurumcu
ekspresyonizm dışavurumculuk
ekstra 1. eşsiz, üstün, eşi benzeri yok 2. birinci 3. üste olarak
ekstra- (**extra-**) (Lat. önek) -dışı, -üstü
ekstre özüt
ekstrem uç, uzak
ekvator eşlek
elan şimdiki durumda, daha
elastiki esnek
elastikiyet esneklik
elbet, elbette kuşkusuz, hiçkuşku yok
elbise giysi
elektrifikasyon elektrikleendirme, elektrikleendirilme, elektrik verme
elem acı, üzüntü
eleman 1. öge 2. görevli, çalışman
elhamdülillah Tanrı'ya şükür
elim acınacak, acıklı, acı
elimine etmek elemek
elimine olmak elenmek
elit seçkin
elyaf telcikler
elzem pek gerekli, geçilmez
emanet saklam
emanet yeri saklamlık
emanetçi saklamcı
emare belirti, iz, ipucu

emaye sırlı
emektar emek vermiş, emeği geçmiş
emel umuñ
emin inanılır, güvenilir
emin olmak iyice bilmek, inanmak
emir buyruk, komut
emiyon 1. kâğıt para çıkarma 2. (radyo, televizyonda) yayım
emniyet 1. güvenlik 2. güven
emniyet amiri güvenlik yöneticisi
emniyetli güvenilir
empermeabl geçirimsiz
emperyalist 1. elkoyucu 2. yayılımcı
emperyalizm 1. elkoyuculuk 2. yayılımcılık
empresyonist izlenimci
empresyonizm izlenimcilik
emretmek buyurmak
emrivaki oldubitti, olupbitti
emsal benzer
emtia mallar
emülsiyon sütsü
encam son, işin sonu
endam boy bos
endaze ölçü
ender pek az, pek seyrek
endikasyon belirti
endikatör gösterge
endirekt dolaylı
endişe tasa, kaygı, kuşku
endişe etmek kaygılanmak
endo- (Yun. önek) içinde, iç
endogami içevlilik
endokrinoloji içsalgıbilim
enduljans hoşgörülük
endüstri işleyim
endüstriyel işleyimsel
enerji güç, çaba, erk
enerjik gürel, güreli
enfeksiyon (sayrılık) bulaşma, bulaşım
enfes çok güzel, en güzel
enflasyon şişkinlik
enflüanza göğüs ingini, paçavra sayrılığı
enformasyon danışma
enformatik bilgisayarım
enfraruj kızılötesi
enfrastrüktür altyapı
enfüsi öznel
enjeksiyon iğne yapma, iğne vurma
enjekte etmek iğne ile vermek, iğne vurmak
enjektör iğne
enkaz yıkıntı

enstantane çabucak
enstrüman çalgı
enstrümantalizm araççılık
entari giysi
entelektttalizm aydıncılık
entelektüel aydın
enteresan ilginç, ilgi çekici
enterese etmek ilgilendirmek
enterkonnekte bağlantılı
enterkonnekte sistem bağlantılı dizge
entern yetişici
internasyonal uluslararası
internasyonalizm uluslararasılık
enterne etmek gözaltına almak
enternlik yetişicilik
entertip 1. tündizer 2. tündizim
entrika düzen, oyun, dolap
entrika çevirmek dolap çevirmek
entrikacı düzenci
envai türlü çeşit çeşit, türlü türlü
envanter döküm
investisman yatırım
epi- (Yun. önek) üst, üstünde, üzerinde
epidemi salgın, salgın sayrılık
epigrafi yazıtibilim
epik koçaklamak
epilog sondeyiş
epistemoloji bilgi kuramı
ergonomi işbilim
erkân büyükler, ileri gelenler
erkânıharbiyeiumumiye genelkurmay
erotik kösnül
erotizm kösnüllük
erozyon aşınma
erzak yiyecek
esaret tutsaklık
esas 1. ana, temel 2. asal
esasen 1. başından, kökünden 2. doğrusu, doğrusunu isterseniz 3. nasıl olsa, gene
esasi asal
esaslı 1. köklü, geniş ölçüde 2. *meç.* etkili, güzel
esassız 1. köksüz 2. doğru olmayan
esatir söylenceler
esbabı mucibe gerekçe
esef acınma, yerinme
esef verici üzücü
eser yapıt
esir tutsak
eskiz taslak
eskrim kılıçoyunu
esmer buğdayrengi, yağız

esna an, sıra
esnasında sırasında
espas aralık
espase aralıklı
espri bulucuk
esrar giz, gizem esrarengiz gizemli
esrarlı gizemli
estetik 1. güzelduyu 2. güzelduyusal 3. güzelduyubilim
estetikçi güzelduyucu
estetisyen güzelduyucu
estetizm güzelduyuculuk
esvap giysi
eşantyon örneklik
eşarp başörtü
eşel mobil oynak ölçü
eşkâl biçimler, taslaklar, kılık
eşraf ileri gelenler
eşya nesne
etap aşama
etik 1. törel 2. törebilim
etimoloji kökenbilim
etnik budunsal
etnograf budunbetimci
etnografya betimsel budunbilim
etnolog budunbilimci
etnoloji budunbilim
etol omuz atkısı
etraf çevre
etraflı ayrıntılı, eksiksiz
etüt 1. inceleme, araştırma 2. ön çalışma
eu- (ö-) (Yun. önek) iyi, gerçek
evham kuşku(lar), kuruntu(lar)
evhamlı kuşkulu, kuruntulu
evkaf bağlitağışlar
evla yeğ, daha iyi
evlat çocuk(lar)
evleviyetle öncelikle
evliya 1. ermiş, eren 2. yatır
evsaf nitelik(ler)
evvela önce, ilkin, ilk önce
evveliyat öncesi, önceleri
ex- (eks-) (Lat. önek) -dan, oradan
exo- (ekso-) (Yun. önek) dış, dışında
extra- (ekstra-) (Lat. önek) -dışı, üstü
eyyam günler
eza üzgü, sıkıntı
ezberlemek bellemek
ezcümle 1. başlıca 2. örnek olarak
ezel öncesizlik
ezeli 1. öncesiz 2. eski

eziyet üzü, sıkıntı
eziyetli üzgü
eziyetsiz üzgüsüz
ezkaza yanlışlıkla

F

faal 1. çalışan 2. etkin
faaliyet 1. çalışma, çalışkanlık 2. etkinlik
faaliyet göstermek 1. çalışmak 2. etkinlik göstermek
fabrika üretimlik
fabrikasyon yapım
facia 1. acıklı olay 2. ağlatı
fahiş aşırı, ölçü dışı
fahişe orospu, satılık kadın
fahri onursal
faide bkz. fayda
faikiyet üstünlük
fail 1. yapan, eden 2. (*dilb.*) özne
faiz ürem, artar
fakat yalnız, ancak
fakir yoksul
fakirhane bakımyurdu
faksimile tıpkıbasım
faktör etken
fal bakı
falcı bakıcı
falso yanlış, yanlışlık, yanlış davranış
fanatik bağınaz
fanatizm bağınazlık
fani ölümlü
fantezi 1. düşünem 2. süslü
faraza diyelim ki, tutalım ki, sözgelişi
faraziye varsayım
farbala fırır
farenjit yutak yangısı
farika bkz. alameti farika
fark ayırım
fark edilmek ayırımsanmak
fark etmek 1. ayırlanmak 2. ayırımsamak
fark etmez önemli değil, önemi yok, değişmez, aynı şey
farklı ayrımlı
farklılaşmak ayrımlılaşmak
farmakoloji embilim
farz 1. boyun borcu 2. başkoşul 3. zorunlu, çok gerekli 4. varsayma
farz etmek varsaymak
farzımuhal tutalım ki
fasıl bölüm
fasıla aralık, ara
fasılalı aralıklı, aralı
fasılasız aralıksız, ara vermeden
fasih açık, düzgün, anlaşılır

fasikül bölge
fasit daire kısır döngü
fason biçim, kesim
faş etmek açıklamak, açığa vurmak
fatura satımca, satımlık
fauna direy
fay (*verb.*) kırık
fayans sırlıtaş
 fayda yarar
 faydalanmak yararlanmak
 faydalı yararlı
 faydasız yararsız
faz evre
fazilet erdem
faziletli erdemli
fazla 1. gereğinden çok, aşırı 2. daha çok, aşkın 3. artmış 4. gereksiz, yersiz
fecaat çok acıklı
fece çok acıklı, yürekler acısı, acıklı
fecir güner
feda etmek gözden çıkarmak, kıymak
fedakâr özverili
fedakârlık özveri
federal birleşik
federasyon birlik
federe birlikteş
felaket 1. karayıkım 2. s. çok kötü
felç inme
felçli inmeli
fena 1. kötü 2. üzücü 3. çok
fenalaşmak kötüleşmek
fenalık kötülük
fenomen 1. olay 2. görüngü
fenotip soyserim
feodal derebeyi
feodalite derebeylik
feodalizm derebeylik
fer parlaklık, aydınlık
feragat el çekme
feragat etmek el çekmek
ferah 1. iç açıcı 2. geniş
feraset anlayış, sezış
ferasetli anlayışlı, ince görüşlü
ferdi bireysel, kişisel
ferdiyetçilik bireycilik
feribot taşıt gemisi
ferman buyruk
fermantasyon mayalanma
fermejüp çıtçı
fermuar kapayıcı
fersah fersah pek çok, bol bol

fert birey
feryat haykırış, çığlık
fesat 1. karışıklık, kargaşalık 2. bozukluk 3. s. karıştırıcı, arabozucu
fesatçı arabozucu
fesatçılık arabozuculuk
feshetmek 1. kaldırmak, bozmak 2. dağıtmak
festival şenlik
fetiş tapıncak
fetişist tapıncakçı
fetişizm tapıncakçılık
feveran köpürme, taşma, öfkelenme
feveran etmek öfkelenmek, sinirlenmek
fevk üst, yukarı
fevkalade olağanüstü
fevri taşkınca
feyizli bol, verimli
feyz verimlilik, gürlük
feza uzay
fezleke özet
fitrat yaratılış
fitri yaratılıştan, doğuştan
fidye kurtarmalık
fihrist dizin
fiil eylem, edim
fiilen eylemli olarak
fiili eylemsel, edimsel
fikir 1. düşünce 2. düşün
fikir hürriyeti düşünce özgürlüğü, düşün özgürlüğü
fikri düşünsel
fikrisabit saplantı
fiksiyon imge
fiktif imgesel
filhakika gerçekten, doğrusu
filiz sürgün
filoloji örütbilim
filolojik örütbilimsel
filtre 1. süzgeç 2. süzek
filtreli süzekli
filvaki gerçekte, gerçekten
final sonlama
finans etmek akçalamak
finansman akçalarım, akçalanma
finiş 1. bitme 2. bitiş
firak ayrılık
firar kaçış, kaçma, kurtulma
firari kaçak
firkat ayrılış, ayrılık
fitne geçimsizlik, karışıklık
fiyaka gösteriş, çalım
fiyat eder

fizibilite yapılabilirlik, uygulanabilirlik
fobi korku, korkuntu
folklor 1. halkbilgisi 2. halk oyum
fon 1. dipyüzey 2. anapara
fonem (dilb.) sesbirim
fonetik (dilb.) sesbilim, sesbilgisi
fonksiyon 1. işlev 2. görev
fonograf sesyazar
fonoloji sesbilim
forklift kaldırmaç
form biçim
formalist biçimci
formalite gerekli işlem
formalizm biçimcilik
formasyon 1. yetişim 2. oluşum
formül çözüm yolu
formüle etmek biçimlendirmek
fors güç
forslu sözü geçen, güçlü, sayılır
forum toplutartışma
forvet (sp.) akıncı
fos boş
fosil taşıl
fosseptik çürütme çukuru
foto sel ışıkğözü
fotokopi tıpkıçekim
fotometre ışıkölçer
fotosfer ışıkuyvarı
fraksiyon bölüğü
frapan gözalıcı
frapanlık gözalıcılık
fren durduraç
frenlemek engellemek, durdurmak
frigorifik soğutmalı
frijider soğutucu
friksiyon ovma, ovuşturma
fuaye gezinek, aragezinek
fuel-oil yağyakıt
fuhuş orospuluk
fuhuş yapmak orospuluk yapmak
fukara yoksul
fukaralık yoksulluk
fultaym (full time) tümgün
futbol ayaktopu
fuzuli yersiz, gereksiz
fuzuli işgal 1. zorla oturma 2. koltuk kapmaca
füceten ansızın, birdenbire
füru 1. dallar, kollar; ayrıntılar 2. çocuklar, torunlar
fusun büyü
füsunkâr büyüleyici

fütursuz korkusuz, umursamaz

fütürist gelecekçi

fütürizm gelecekçilik

füze uçul

G

galatıhis yanılısma, yanıltı

galatımeşhur yaygın yanlış

galebe 1. yengi 2. üstünlük

galeri sergiyeri, sergilik

galeyan kaynama, kaynaşma, coşma

galeyana getirmek coşturmak

galiba anlaşılan, görünüşe göre, görünüşe bakılırsa

galibiyet yenginlik

galip yengin

galiz kaba, çirkin, iğrenç

galsame solungaç

gam 1. tasa, kaygı, üzüntü 2. (müz.) dizi

gamlanmak tasalanmak, kaygılanmak

gamlı kaygılı, tasalı

gammaz kovcu, çekiştirici, dedikoducu

gammazlamak kovlamak, çekiştirmek

gamsız tasasız, kaygısız, üzüntüsüz

gamsızlık tasasızlık, kaygısızlık

ganimet savaş vurgunu, savaş kazancı

garabet şaşılabilirlik

garaj arabalık

garanti güvence

garantör güvenceci

garaz 1. erek, amaç 2. hınç

gardırop giysi dolabı, giysilik

garip 1. kimsesiz, yalnız 2. yersiz yurtsuz 3. acınası (kişi) 4. şaşılabilir, şaşırtıcı

gark etmek (bir şeye) boğmak

gark olmak (bir şeye) boğulmak, gömülmek

garnitür süslenti

garp batı

garplı batılı

gasbetmek zorla almak; kapmak

gaseyan iç bulantısı, kusma

gasp zorla alma

gastroentolog sindirim bilimci, sindirim sayrılıkları uzmanı

gastroentoloji sindirim bilim; sindirim sayrılıkları dalı

gaybubet 1. bulunmayış 2. yokluk

gaye erek, amaç

gayet son derece, pek, çok, pek çok

gayr başkası, özge

gayret çaba

gayretli çaba gösteren

gayri ahlaki aktöredışı

gayri hukuki türedisi

gayri ihtiyari istemeksizin, düşünmeden, elinde olmayarak

gayri ilmi bilimdışı
gayri iradi istençdışı, istençsiz
gayri kanuni yasadışı
gayri menkul taşınmaz (mal)
gayri meşru 1. töreye, yasaya aykırı 2. yolsuz 3. evlilikdışı
gayri muntazam düzensiz, gelişigüzel
gayri safi katışık, kesintisiz
gayri tabii olağandışı, doğadışı
gaz uçuntu
gazal ceren
gazap öfke, kızgınlık
gen buyrut
genealoji 1. soyağacı 2. soybilim
genosit soykırım, soykırımı
genotip (jenotip) soy yapısı
gerçi her ne kadar, ... ise de
getr tozluk
gıda besin, yiyecek
gına bıkmak, usanma
gıpta etmek imrenmek
gıyaben 1. yokluğunda 2. uzaktan
gıyabında yokken, arkasından
gıyabi yokken, görüşmeden
gıyap yokluk, bulunmama, yitiklik
girdap burgaç
girift girişik, çapraşık, karışık, dolaşık
giriftar olmak tutulmak, uğramak, yakalanmak, düşmek
girizgâh girişlik, giriş
glotis (hek.) ünlek
grafik çizge, çizenek
grafoloji yazıbilim
gramatikal (dilb.) dilbilgisel
gramer dilbilgisi
grev bırakım, işbırakımı
grevci bırakımcı, işbırakımcı
greyder yerdüzler
greyfurt altıntop
gri külrengi, boz
grup küme, öbek, takım, topluluk, yığın
guatr bukuk, boğazlak
gudde beze, bez
gufran yarlıgama
gurbet yadel
gurbetçi yadelci
gurup gün batımı
gurur 1. övünç 2. benlik 3. büyüklenme, şişirme, burun büyüklüğü, kasıntı, kurum
gururlu 1. övünçlü 2. benliğine düşkün, benlikçi 3. burnu büyük, kasıntılı, kurumlu
gusto beğeni
gümrah bol, sık, gür, çok
günah suç, yazık

günahkâr suçlu, yazıklı
güruh toplasını
güya sanki, sözde, denildiğine göre, -miş gibi
güzergâh yol boyu, yol üstü
güzide seçkin, seçilmiş, seçme

H

habaset kötülük
haber salık, duyuk
haberleşme 1. bildirişme 2. yazışma
habis kötü, kötücül
hacet gerek, gereklik
hacim oylum
hacimli oylumlu
hacir kısıt
hacir altına almak kısıtlamak
haciz el koyma
haciz koymak el koymak
hâd 1. aşırı 2. evegen, çabuk ilerleyen (sayrılık)
had aşama
had safha gergin evre, ileri evre, gergin dönem
haddinden fazla gereğinden çok
haddini aşmak aşırı gitmek
hademe odacı
hademelik odacılık
hadım enenmiş (erkek)
hadım etmek enemek
hadise olay
hadiseli olaylı
hadisesiz olaysız
hadsiz hesapsız sınırsız, ölçüsüz, sayısız
hafakanlar basmak bunalmak
hafıza bellek
hafî gizli, saklı
hafifçe yavaşça, yeğnice, yeğnilce
hafifi 1. yeğni, yeğnil 2. kolay 3. hoppa
hafifletici 1. dindirici 2. kolaylaştırıcı 3. yeğnileştirici
hafiflik 1. yeğnilik, yeğnilik 2. hoppalık
hafifmeşrep hoppa
hafiyeye gizli görevli
hafriyat 1. kazı, kazılar 2. kazım
haftaym (sp.) ara
hail engel
hain 1. satkın 2. kötü
haiz ...olan
hak 1. tüze 2. kazanım 3. pay, sağpay
Hak Tanrı
hâk toprak
hak etmek 1. kazanımlamak. 2. ...-e değer olmak
hak sahibi kazanımlı, sağpaylı
hakaret aşığılama, aşığısama

hakaret etmek aşağılamak, aşağısamak
hakem yargıcı
hakem heyeti yargıcılar kurulu
hakemlik yargıcılık
hakeza öyle, onun gibi
hakikat gerçek, gerçeklik
hakikaten gerçekten
hakiki gerçek
hâkim 1. egemen 2. yargıç
hakim bilge
hâkimiyet 1. egemenlik 2. başatlık
hâkimlik yargıcılık
hakir aşağı görülen, değersiz
hakir görmek aşağı görmek
hakketmek kazımak, oymak
hakkında 1. üzerine 2. için
haklı doğru, yerinde
hal durum
hal (-lli) 1. çözme, eritme 2. çözüm
hal çaresi çözüm yolu
hal tercümesi özgeçmiş, yaşamöyküsü
hâlâ şimdi, bile
halas kurtuluş
halaskar kurtarıcı
halavet tatlılık, sevimlilik
halbuki oysa
hale ağıl, ayla
halef ardıl
halel vermek sarımsak, bozmak
halen şimdi, bugün, şu sırada
haleti ruhiye ruhsal durum
halife 1. (İslamda) dinbaşkanı 2. (lonca ve tarikatlarda) ardıl
halihazırda şimdiki durumda, bugünkü durumda
halim selim yumuşak, uysal
halis katkısız, katışıksız
halis muhlis 1. öz, katışıksız 2. eksiksiz
halisane özdenlikle, açıkyürekle
halita alışım
halletmek 1. çözmek 2. çözümlenmek
ham 1. çiğ, olgunlaşmamış 2. işlenmemiş
hamakat beyinsizlik, bölünük
hamal taşıyıcı, yükçü
hamam ısıdam, yunak, sıcak
hamasi koçaklamalı
hami koruyucu
hamile gebe, yüklü
hamle 1. atılım 2. saldırı
hammadde işlenmemiş özdek
hançere gırtlak
handikap engel

hane ev
hanende okuyucu, şarkıcı
hapishane suçlularevi
harabe ören, örenlik
harap 1. yıkık 2. yıkkın
hararet 1. ısı 2. susama
hararetli coşkun, ateşli
harcırah yolluk
harekât eylemce
hareket davranış, devinim, devinme, deviniş
hareketli devinimli, canlı
hareketsiz devinimsiz, durgun, dingin
harf yazaç
harfiyen değiştirmeksizin
haricen dışardan, dıştan
harici dış, dıştan olan, dışıl
hariciye 1. dışışleri 2. dış sayrılıkları
hariciyeci 1. dışışleri görevlisi 2. dış sayrılıkları uzmanı
hariç 1. dış, dışarı 2. ...-in dışında, ...-den başka
harika çok güzel, olağanüstü
harikulade eşsiz, benzersiz, olağanüstü
haris açgözlü, gözü doymaz
harmoni bkz. armoni
harp savaş
hars ekinç, ekin
has 1. özgü 2. katışıksız, arı, som
hasar bozulgu, yıkılgı
hasbıhal söyleşi, görüşme, konuşma
hasebiyle dolayısıyla, ...-den ötürü
haset kıskançlık, çekemezlik
haset etmek kıskanmak, çekememek
hasıl ürün, verim
hasılat 1. gelir, kazanç 2. ürün
hasılı kısacası
hasis elisıkı
hasret özlem
hassas 1. duygulu, duygun 2. duyarlı
hassasiyet 1. duygululuk, duygunluk 2. duyarlık
hassaten özellikle
hasta sayrı
hastalık sayrılık
hastane sayrılarevi
haşarı yaramaz
haşerat böcekler
haşere böcek
haşin sert, kırıcı
haşmetli görkemli
hat 1. çizgi 2. yazı 3. yol, geçek
hata 1. yanılgı, yanılma 2. yanlış, yanlışlık 3. yanlış davranış
hatır gönül

hatıra anı
hatıra defteri andık
hatırat anılar
hatırlamak anımsamak
hatmetmek bitirmek, sona erdirmek
hatta 1. bile 2. üstelik
havai 1. hoppa 2. değersiz, boş, tutarsız
havai hat tel yol
havale gönderim
havali yöre, dolay, çevre
havi olmak kapsamak
havza bölge, yöre
haya utanç, utanma
hayal 1. düş 2. imge, görsü
hayal etmek düşlemek, kurmak
hayalet 1. düşgörüntü 2. hortlak
hayalperest düşkurucu
hayâsız utanmaz, sıkılmaz
hayat yaşam, dirim
hayat memat meselesi ölüm kalım sorunu
hayati yaşamsal, dirimsel
hayatiyet yaşam gücü, yaşama gücü, canlılık, dirimsellik
hayıflanmak acınmak, üzölmek, yerinmek
hayır iyilik, yardım
hayırdua iyi dilek
hayırdua etmek iyi dilekte bulunmak
hayırsever yardımsever
hayli oldukça çok
hayret etmek şaşırmaq, şaşakalmak, şaşmak
haysiyet 1. onur 2. saygınlık
haysiyet divanı onur kurulu
haysiyetli onurlu, saygın
haysiyetsiz onursuz
hayvani hayvansal, hayvanca
hazan güz
hazar barış
hazım 1. sindirim 2. sindirme
hazin acıklı, dokunaklı
hazmetmek sindirmek
hazne birikimlik
hazzetmek hoşlanmak
heba olmak boşa gitmek
heba etmek boş yere tüketmek, yele vermek
hece seslem
hedef erek
heder olmak boşa gitmek
hediye armağan
hela ayakyolu, suodası
helak olmak bitkin düşmek
helecan çarpıntı, yürek çarpıntısı

helezon sarmal yay
helezoni sarmal
hem i- (Yun. önek) yarı, yarım
hemcins türdeş
hemdert acıdaş
hemen gecikmeden, çabucak
hemfikir düşünder, oydaş
hemşeri yerdeş, ildeş
hemşire 1. kızkardeş, bacı 2. sayrı bakıcı
hentbol (sp.) eltopu
henüz 1. daha 2. şimdi
hercai 1. yelte, gelgeç 2. yanardöner
hercümerç altüst, karmakarışık, darmadağınık, allak bullak
herze saçma, saçma söz
hesabi elisıkı
hesaplı ölçülü
hesapsız ölçüsüz; çok
hetero- (Yun. önek) başka
heterogen bkz. heterojen
heterojen ayrı cinsten
heves istek
heveslenmek istek duymak; özenmek
hevesli istekli
heyecan 1. yürek oynaması 2. coşku, coşuntu
heyelan toprak kayması
heyet kurul
heyhat yazık, ne yazık!
heykel 1. yontu 2. anıt
heykeltıraş yontucu
hezeyan 1. sayıklama 2. saçmalama
hezimet bozgun, bozgunluk
hıfz etmek saklamak, korumak
hınzır domuz
hırs 1. açgözlülük, doymazlık 2. öfke, kırgınlık
hırslanmak öfkelenmek, kızmak
hısım 1. kandaş 2. yakın
hışım öfke
hiyanet satkınlık
hibe bağış
hibe etmek bağışta bulunmak, bağışlamak
hicap utanma, utanç
hiciv 1. taşlama 2. yergi
hicran ayrılık acısı
hicret göç, göçme
hicviye yergi, taşlama
hiddet öfke, kırgınlık
hiddetlenmek öfkelenmek, kızmak
hiddetli öfkeli, kırgın
hidrofil sucul
hidrofor subasar

hidrografi subilgisi; su varlığı
hidroloji subilim
hidrosfer suküre
higrometre nemölçer
hikâye öykü
hikayeci öykücü
hilaf 1. ters, karşıt, aykırı 2. *hık.* yalan
hilafı hakikat gerçeğe aykırı
hilafsız doğru, doğru olarak
hilal ayça
hile düzen, dolap, aldatma
hilebaz, hilekâr düzenici, dolapçı
hilkat yaradılış
himaye 1. koruma, esirgeme 2. kayırma
himmet yardım
hinterlant içbölge, arkabölge
hiper- (Yun. önek) aşırı, yüksek
hipertansiyon kan basıncı yüksekliği
hipo- (hypo-) (Yun. önek) alt, altında, düşük
hipodrom koşu alanı
hipopotam suaygırı
hipotez varsayım
his 1. duygu 2. sezgi
hislenmek duygulanmak
hisli duygulu, içli
hisse pay
hissedar paydaş
hissetmek duymak, duyumsamak; sezmek, sezinlemek
hissettirmek 1. duyumsatmak 2. sezinletmek
hissi duygusal
hissikablelvuku önsezi
hissiselim sağduyu
hissiyat duygular, sezimler
hissiz duygusuz
histoloji dokubilim
hitabe söylev
hitaben (birine) söyleyerek
hitam son, bitim
hitap etmek seslenmek, söz yöneltmek
hiyerarşi aşama sırası, aşama, aşama düzeni
hiyeroglif resimyazı
hiza düzdizim
hizaya gelmek yola gelmek
hizaya getirmek yola getirmek
hizip bölüntü
hizmet görev, iş
hobi düşkü
hodbin bencil
hodkâm bencil
hodpesent benbenci

holding genortaklık
homo-, homeo- (Yun. önek) benzer, eş, özdeş
homojen bkz. homojen
homojen benzeşik, bağlaşıklık, türdeş
homoseksüel eşcinsel
homoseksüellik eşcinsellik
hoparlör sesyayar
hor bakmak değersiz saymak, küçük görmek
hostes konukçu
hoşnut etmek sevindirmek
hububat tahıl
hudut sınır
hukuk türe
hukuki türel
hulasa 1. özet 2. öz 3. kısacası
hulul geçme, girme
hunhar kana susamış, kan dökücü
hurafe boş inanç
husumet yağılık, düşmanlık
husus 1. konu, iş 2. özellik, yön
hususî özel
hususiyet 1. özellik 2. yakınlık
huşunet sertlik, kabalık, kırıcılık
huzme demet
huzur 1. erinç, gönül esenliği; dirlik düzenlik 2. kat, yan, ön
huzurevi yaşlılaryurdu
huzursuzluk erinçsizlik, tedirginlik
hüccet 1. belgıt 2. tanıt
hücre 1. göze 2. odacık
hücum 1. akın 2. saldırı 3. üşüşme
hücumbot saldırıteknesi
hükmen yargıcı kararıyla
hükmi tüzel
hükmi şahıs tüzelkişi
hükmi şahsiyet tüzelkişilik
hüküm yargı
hükümsüz geçersiz
hülya tatlı düş
hümanist insancı, insancıl
hüner beceri
hünsa erselik, er-dişi
hür özgür
hürmet saygı
hürmet etmek saymak
hürriyet özgürlük
hüsnühal kâğıdı iyi durum belgesi, durum belgesi
hüsnüniyet sağistem, iyi dilek
hüsrân düşyıkımı, yoksunluk
hüviyet kimlik
hüzün üzgünlük, üzüntü

hyper- (hiper-) (Yun. önek) aşırı, çok, yüksek

hypo- (hipo-) (Yun. önek) alt, altında, düşük

I

ırgat işçi, tarım işçisi

ırk anasoy

ırkçı anasoycu

ırkçılık anasoyculuk

irki anasoycul

ıskat düşürme

ıskonto indirim, kırma

ıslah 1. düzeltme 2. yola getirme

ıslah etmek 1. düzeltmek 2. yola getirmek

ıslah olmak 1. düzelmek 2. yola girmek

ıslahat düzeltmeler, iyileştirmeler

ıslahevi eğitme yurdu

ıspazmoz çirpınma, titreme

ısrar direnme, üstünde durma, üsteleme, bekinme, ayak direme, dayatma

ıstampa 1. damga 2. damga kutusu

ıstılah terim

ıstırap acı, sıkıntı, üzüntü

ıtır güzel koku

ıttıla bilgi, öğrenme, bilme

İ

iade geri verme, geri çevirme

iade etmek geri vermek, geri çevirmek, geri göndermek

iadeli dönel

iadeli taahhütlü dönel alındılı

iane 1. yardım; yardımlık 2. para yardımı

iaşe yedirip içirme

ibadet tapınma, tapmış

ibadet etmek Tann'ya tapmak, tapınmak, kulluk etmek

ibadullah 1. Tanrı kulları 2. pek bol, bol

ibare deyiş

ibaret 1. ...- dan oluşan 2. ancak, yalnız

ibate barındırma

iblağ etmek 1. ulaştırmak 2. -e çıkarmak

ibra aklama, temize çıkarma, aklanma

ibra edilmek aklanmak

ibraz etmek ortaya koymak

ibret öğütörnek

ibret almak öğütlenmek

ibret olmak ders olmak

icabet etmek (çağrıya) uymak

icabına bakmak gereğini yerine getirmek

icabında gerekirse, gerekince, gereğinde

icap etmek gerekmek

icat 1. yaratma, bulma 2. türetme 3. uydurma

icat etmek 1. yaratmak, bulmak 2. türetmek 3. uydurmak

icbar gücem

icbar etmek gücemlemek
icra etmek 1. yapmak, yerine getirmek 2. yürütmek
icraat iş yapımı, yapılan işler
içtihat görüş, özel görüş, anlayış, kavrayış
içtima toplanma, toplantı
içtimai toplumsal
idame sürdürme
idare 1. yönetme, yönetim, çekip çevirme 2. tutum
idare etmek yönetmek
idare heyeti yönetim kurulu
idareci yönetici
idarehane yönetim yeri
idareimaslahat 1. iş geçiştirme; geçiştirme 2. geçiştirmecilik
idari yönetsel
iddia sav
iddia etmek savlamak, ileri sürmek
iddianame savlık
iddiasız 1. kendi çapında 2. önemsiz
ide düşünce
ideal 1. ülkü 2. ülküsel
idealist ülkücü
idealizm ülkücülük
idefiks saplantı
identik özdeş
ideolog düşüncü
ideoloji düşüncü
ideolojik düşüncüsel
idman alıştırma
idrak algı, anlayış
idrak etmek 1. anlamak, kavramak 2. erişmek
idraksiz algısız, anlayışsız
idrar sidik
ifa yerine getirme
ifa etmek yerine getirmek, yapmak
ifade 1. anlatım, olay anlatım 2. söz, söyleyiş, deyiş
ifade etmek 1. söylemek, belirtmek 2. anlatmak, anlatımlamak, göstermek
ifade vermek sorguyu yanıtlamak, bildiğini söylemek
ifadesi alınmak sorgulanmak, sorguya çekilmek, sorgusu yapılmak
iffet sililik
iffetli sili
iffetsiz silisiz
iflas 1. batkı, batkılık 2. *mec.* değerden düşme
ifrat aşırılık; taşkınlık
ifrata kaçmak aşırı gitmek
ifrazat salgılar
ifşa açığa vurma
ifşa etmek açığa vurma, ortaya dökmek, dile vermek
ifşaat açığa vurma, dile verme, ortaya dökme
iftihar kıvanç, övünç, kıvanma, övünme
iftihar etmek kıvanç duymak, övünmek, övünç duymak, kıvanmak

iftira kara çalma, suç yükleme
iftira etmek kara çalmak, suç yüklemek
iğfal 1. aldatma, ayartma 2. baştan çıkarma
ihale üsterme
ihamet 1. aldatma, kötülük 2. adam satma, yurt satma
ihbar 1. bildirme, bildirilme 2. ele verme
ihbar etmek 1. ...-e bildirmek 2. ele vermek
ihbarcı bildiren
ihbarname bildiri, bildirim, bildirimlik
ihdas etmek ortaya çıkarmak, kurmak
ihlal 1. bozma 2. uymama
ihlal etmek 1. bozmak 2. uymamak
ihmal savsama, boşlama
ihmalkâr savsak
ihracat dışsatım
ihracatçı dışsatıma
ihraç 1. çıkarma 2. dışarıya mal satma, dışsatımlarına
ihraç etmek 1. çıkarmak 2. dışarı satmak, dışsatımlamak
ihsan bağış
ihsas sezdirme
ihtar uyarma
ihtar etmek uyarmak, uyarıda bulunmak
ihtifal anma töreni
ihtikâr vurgun, vurgunculuk
ihtilaç çırpınma
ihtilaf anlaşmazlık, uyuşmazlık, aykırılık, ayrılık
ihtilal 1. devrim 2. (sanatta) tüm değişim 3. kargaşalık, ayaklanma
ihtilat (sayrılık için) karışma
ihtimal 1. olasılık 2. belki, ola ki, olabilirlik
ihtimam özen, bakım
ihtimam göstermek özen göstermek, özenmek, özenle bakmak
ihtiram saygı
ihtiras doymazlık, aşırı istek, tutku
ihhtisas 1. uzmanlık, uzmanlaşma 2. duygu, duyma
ihhtişam görkem
ihhtiva kapsama
ihhtiva etmek içine almak, kapsamak
ihhtiyaç 1. gereksinme, gereksinim, gerekseme 2. yoksulluk
ihhtiyaç duymak gereksinmek
ihhtiyar 1. yaşlı 2. seçme
ihhtiyar etmek seçmek, yeğ tutmak
ihhtiyar heyeti köy kurulu
ihhtiyari isteğe bağlı, seçmeli
ihhtiyat 1. sakınma, sakıntı 2. yedek
ihhtiyatlı ölçülü, sakin, sakıntılı
ihhtiyatlı davranmak 1. ölçülü davranmak 2. uyanık olmak
ihhtiyatsız sakıntısız
ihhtizaz titreşim, titreşme
ihhtya etmek 1. diriltmek, canlandırmak 2. mutluluk vermek
ihhkame yerine koyma, yerine geçme

ikamet etmek (bir yerde) oturmak, eğlenmek, kalmak, yerleşmek
ikametgâh konut, barınak
ikametgâh ilmühaberi konut belgesi
ikaz uyarı, uyarma
ikaz etmek uyarmak
ikbalperest gündüşkünü
ikbalperestlik gündüşkünüğü
ikmal 1. bütünleme 2. tamamlama, bitirme
ikmal etmek bitirmek, bütünlemek, tamamlamak
ikmal imtihanı bütünleme sınavı
ikmale kalmak bütünlemeye kalmak
ikna inandırma, kandırma
ikna etmek inandırmak, kandırmak
ikon put
ikrah etmek iğrenmek, tiksirmek
ikram 1. tutma, sunma, çıkarma 2. (ederde) indirme 3. ağırlama
ikram etmek 1. tutmak, sunmak, çıkarmak 2. (ederde) indirmek 3. ağırlamak
ikrar etmek açıkça söylemek
ikraz ödünç (verme)
iktibas alıntı, aktarma
iktibas etmek almak, alıntılanmak, aktarmak
iktidar 1. güç 2. yetenek 3. erk
iktidarsızlık 1. güçsüzlük 2. yeteneksizlik
iktifa etmek yetinmek
iktisap etmek kazanmak, edinmek, elde etmek
iktisat 1. tutum 2. tutumbilim
iktisat etmek artırmak
iktiza etmek gerekmek
ila değin, dek, ... arasında
ilaç em
ilah Tanrı
ilahe Tanrıça
ilahi Tanrısal
ilahiyat Tanrıbilim
ilam yargı bildirisi, yargı belgesi
ilan duyuru
ilan etmek duyurmak
ilanen duyuru yoluyla
ilanı harp savaş açma
ilanihaye sonuna dek, sonsuza dek
ilave ek
ilave etmek eklemek
ilaveten ek olarak
ilelebet sonsuzluğa değin, sonsuzca, sonsuzlaym
ilga ortadan (yürürlükten) kaldırma, bozma
ilhak katma, bağlama
ilhak etmek katmak, bağlamak
ilham esin, içe doğma
ilham almak esinlenmek
ilim bilim

ilkah 1. dölleme 2. aşılama, aşı
ilkbahar ilkyaz
illegal yasadışı
illet 1. sayrılık 2. bozukluk
illüzyon görüntü
illüzyonist gözbağcı
ilmi bilimsel
ilmiye sarıklılar
ilmühaber 1. alındı 2. durum belgesi
iltibas karıştırılma, benzeşim, andırışma, karışıklık
iltica sığınma
iltica etmek sığınmak
iltifat gönül okşama
iltihak katılma
iltihak etmek katılmak
iltihap yangı
iltihaplanmak yangılanmak
iltihaplı yangılı
iltihapsız yangısız
iltimas 1. kayırma, arka 2. dilek
iltisak yapışma, bitişme
iltisaki bitişken
iltizami bile bile, bile bile yapılan, bile isteye
ima dolaylı anlatma, dolaylı anlatım, anıştırma
ima etmek 1. dolaylı anlatmak, sezdirmek, dokundurmak 2. belirtmek
imaj 1. imge 2. görüntü 3. benzetme
imajinasyon imgelem
imal yapım, yapma, işleme
imal etmek yapmak
imalat yapım
imalatçı yapımcı
imalatçılık yapımcılık
imalathane yapımlık, yapımevi
imalı üstü kapalı, örtülü, dokundrucu
iman inan, kutsal inanç
imar yapıdüzen
imar etmek bayındırlaştırmak
imbik damıtıcı
imdat 1. yardımına yetişme 2. yetişin! yeter!
imha yok etme
imha etmek yok etmek
imkân olanak
imkânsız olanaksız
imla yazım
import içalım
imsak oruçlarıma
imsakiye oruç çizelgesi
imtihan sınav, sınama
imtihan etmek sınamak, sınavdan geçirmek
imtina etmek kaçınmak, sakınmak, çekinmek

imtiyaz ayrıcalık
imtizaç etmek bağdaşmak, uyuşmak
in- (Lat. önek) değil, olmayan
in- (Lat. önek) iç, içinde
inat direnme, ayak direme
inat etmek direnmek, ayak diremek
inayet kayra
indeks dizin
indi kendince
indinde 1. (bir kimseye) göre 2. yanında, katında
individüalist bireyci
individüalizm bireycilik
individüel bireysel
infaz (bir yargıyı) yürütme, yerine getirme, uygulama
infial kırgınlık, iççerleme
infial göstermek tepki göstermek
infilak patlama
infilak etmek patlamak
inhiraf sapma, yoldan çıkma
inhisar tekel
inhisar etmek 1. sınırlamak 2. yalnız... için olmak, dışarı çıkmamak
inhisarcı tekelci
inhibitat gerileme, çökme
inikas etmek yansımak
inkâr yadsıma, varlamama
inkâr etmek yadsımak, varlamamak
inkılap 1. devrim 2. dönüşme, dönüşüm
inkılapçı devrimci
inkıraz çöküş, dağılma, batma
inkıta kesilme, kesinti
inkıtaa uğramak (arkası) kesilmek
inkisar 1. kırılma 2. ilenme, ilenç
inkışaf gelişme, gelişim, açılma
input girdi
insaf acı!
insaf acıma
insaflı acımalı
insafsız acımasız
insan kişi
insicam tutarlık, bağdaşım
insirafi bükülgen
insiyaki iççüdüsel, iççüdülü
insiyatif 1. girişim 2. ilkgirişim 3. girişimgücü
inşa yapma, kurma
inşa etmek yapmak, kurmak
inşaat 1. yapı, yapı işleri, yapı kurma 2. yapım
inşaatçı yapı kurucu
integral tümlev
inter- (Lat. önek) arası
intiba izlenim

intibah uyanma, uyanış
intibak 1. (bir duruma ya da çevreye) uyma, uyum 2. uyarılma, uyarılma
intibak etmek 1. uymak, kendini alıştırmak 2. uygun gelmek
intifa yararlanma
intihap seçim, seçme
intihar kendini öldürme, kendine kıyma
intikal 1. geçiş, geçme 2. göçüş, göçme
intikal etmek 1. geçmek 2. anlamak, kavramak 3. yer değiştirmek 4. el değiştirmek
intikam öç
intikam almak öç almak
intisap etmek 1. (bir işe) girmek, bağlanmak 2. birinin adamı olmak, kapılanmak
intişar etmek 1. yayılmak 2. çıkmak 3. yayılmak
intizam düzgünlük, düzen, çekidüzen
intizamlı düzenli
intizamsız düzensiz
intizamsızlık düzensizlik
intra- (Lat. önek) sırasında, içinde
inzibat sıkıdüzen, düzenbağı
inziva çekilgi, çekilgin yaşama
ipnotize etmek uyutmak
ipnotizma uyutmaca
ipnoz uyurum
ipotek tutu
iptal bozma, geçersiz sayma
iptal etmek bozmak, geçersiz saymak
iptida 1. başlangıç 2. önce, önceleri
iptidai ilkel
iptila düşkünlük, tutkunluk
irade istenç, istem, buyrum
iradi istençsel, istemli, buyrumlu
irat gelir
irca 1. döndürme, çevirme 2. indirgeme
irrasyonel usdışı
irs kalıtım
irsal gönderme
irsi kalıtımsal
irsiyet soyaçekim, kalıtım
irtibat bağlantı
irtica gericilik
irticalen doğaçtan
irtifa 1. yükseklik 2. (coğr.) yükselti
irtihal ölüm
irtihal etmek ölmek
irtikâp yiyicilik, para yeme, (suç) işleme
irtişa yemece
isabet 1. yerindelik, yanılmazlık 2. vurma, çarpma, dokunma 3. düşme 4. düşgelme
isabet almak vurulmak, yaralanmak
isabet etmek 1. çarpmak, değmek 2. düşmek 3. (para) çıkmak
isabetli yerinde, uygun
isabetsiz yersiz, uygunsuz

ishal sürgün, ötürük
isim ad
iskân 1. yerleşme, yurtlanma 2. yerleştirme, yurtlandırma
iskele yanaşlık
isnat 1. üstüne atma, yükleme 2. suç yükleme, suçlama
isnat etmek üstüne atmak, yüklemek
iso- (izo-) (Yun. önek) eşit, eşdeğerli
ispat tanıt, kanıt
ispat etmek tanıtlamak, kanıtlamak
israf savurganlık, tutumsuzluk
israf etmek gereksiz tüketim yapmak, savurganlık etmek
istalagmit (coğr.) dikit
istalaktit (coğr.) sarkıt
istasyon 1. duralga 2. yer 3. yayaç (radyo istasyonu için)
istatistik 1. sayılama 2. sayıbilim 3. s. sayısal
istatistikçi sayılama uzmanı, sayılamacı
isteri sinir tutsaklığı
isterik sinir tutsağı
istiane yardım dileme
istiane etmek yardım dilemek
istiap (içine) alma, (içine) sığıdırma
istiare eğretileme
istibdat baskı yönetimi
isticvap sorguya çekme, sorgu
istida, istidaname dilekçe
istidat 1. yetenek, yatkınlık 2. eğilim
istidlal (mant.) çıkarım
istif dizme, (düzgün) yığın, yığma
istif etmek yığmak
istifa (işinden) çekilme
istifa etmek çekilmek
istifade yarar
istifade etmek yararlanmak
istifham soru
istifrağ etmek kusmak
istihale 1. biçim değiştirme 2. başkalaşma, başkalaşım
istihbarat 1. salık alma 2. gizli araştırma, giz toplama 3. danışma
istihdam çalıştırma
istihdam etmek çalıştırmak, (görevde) kullanmak
istihfaf küçümseme
istihkak hak ediş, kazanım sağlama
istihlak tüketim
istihlak etmek tüketmek
istihsal 1. üretim 2. üretme, çıkarma
istihsal etmek elde etmek, üretmek, çıkarmak
istihza gizli alay
istikamet 1. yön 2. doğrultu
istikbal 1. gelecek (zaman) 2. karşılama
istiklal bağımsızlık
istikra tümevarım

istikrar durulma, kararlılık
istikrar bulmak durulmak
istikraz borçlanma
istila 1. basma, kaplama, bürüme, yayılma 2. salgın, akın
istila etmek basmak, kaplamak, bürümek, yayılmak
istilacı saldırgan, saldırgan
istimal etmek kullanmak
istimlak kamulaştırma
istimlak etmek kamulaştırmak
istinaden dayanarak, dayanılarak, güvenerek, güvenilerek
istinat dayanma, yaslanma
istinat etmek dayanmak, yaslanmak
istinatgah dayanak
istinkâf etmek çekinmek, geri durmak
istinsah 1. yazma çekme 2. yazılış, yazıya geçirme
istinsah etmek yazma çekmek
istintak sorgu
istintak edilmek sorguya çekilmek, sorgulanmak
istintak etmek sorguya çekmek, sorgulamak
istirahat dinlenme
istirahat etmek dinlenmek
istirham yalvarma, dileme
istirham etmek yalvarmak, dilemek
istirmarcı 1. sömürücü 2. çıkarıcı
istiskal soğuk davranma, kovar gibi olma, kovumsama
istiskal etmek (konuğa) soğuk davranmak, yüz vermemek, kovumsamak
istismar 1. sömürme 2. çıkar sağlama
istismar etmek 1. sömürmek 2. çıkar sağlamak
istisna 1. kuraldışı(hk) 2. ayrallık, ayrılık, ayrıksılık
istisnai 1. kuraldışı (durum) 2. ayral, ayrı, ayrık
istisnasız ayralsız, ayrıksız
istişare danışma
istişare etmek danışmak
istişare heyeti danışma kurulu
istizah 1. gensoru 2. açıklama isteme
isyân 1. ayaklanma, başkaldırma 2. karşı gelme
isyancı başkaldırıcı, başkaldıran
isyankâr başkaldırıcı
işaret 1. im 2. belirti
işaret etmek belirtmek
işgal ele geçirme, tutma, kaplama
işgal etmek 1. ele geçirmek 2. (birini) işten alıkoymak 3. uğraştırmak
işkence kıyınç
işporta sergi
işportacı sergici
işret içki
iştah yiyesi
iştigal uğraşma, çalışma, uğraş
iştigal etmek uğraşmak, çalışmak
iştikak türeyiş, türeme

iştikak etmek türemek
iştirak 1. ortaklık, birlik 2. katılma
iştirak etmek 1. katılmak 2. ortak olmak 3. paylaşmak
iştiyak özlem, göreceği gelme
işvebaz kırıtkan
ita verme
ita emri verile, verilesi
itaat uyma, söz dinleme, boyun eğme
itaat etmek uymak, söz dinlemek, boyun eğmek
itaatli söz dinler, boyun eğer
itaatsiz söz dinlemez, boyun eğmez
itfaiye yangın söndürme örgütü
itfaiyeci yangın söndürümcü
ithaf (adına) sunma, armağan etme
ithaf etmek adına sunmak
ithal 1. sokma 2. dışalım
ithal etmek dışalımlamak, dışardan getirtmek, getirmek
ithalat dışalım
ithalatçılık dışalımıcılık
itham suçlama, suçlandırma, suçlu görme
itia 1. söndürme 2. borç kapama
itibar saygınlık, sayma
itibar etmek saymak, değer vermek, saygı göstermek
itibar görmek sayılmak, saygı görmek, ağırlanmak
itibar sahibi 1. saygın 2. sözü geçen kimse
itibaren -den başlayarak, -den sonra, -den beri
itibari saymaca, görece
itibariyle bakımından
itidal ılımlılık
itidalli bkz. mutedil
itikat inanç
itilaf anlaşma, uyuşma, uygunluk
itimat güven, güvenç, güvenilirlik
itimat etmek 1. güvenmek 2. inanmak
itimath güvenilir
itimatname güven mektubu, güvenmelik, güvencelik
itimatsızlık güvensizlik
itina özen
itina etmek özenmek
itinalı özenli
itinasız özensiz
itinasızlık özensizlik
itiraf 1. açınma, gızaçım, gizdöküm 2. evetleme
itiraf etmek 1. açınmak, gızaçımlamak, gizdökümlenmek 2. evetlemek
itiraz karşı çıkış; takışma; diyecek
itiraz etmek karşı çıkmak; takışmak
ittifak 1. bağlaşma, sözleşme, bağlaşıklık 2. oybirliği
ittifak etmek bağlaşmak, birleşmek, bağlaşıklık kurmak
ittifakla oybirliğiyle
ittihat birleşme, birlik

ittihat etmek birleşmek, birlik kurmak
ittihaz edinme, kullanma
ittihaz etmek 1. saymak, tutmak 2. almak
izafe (bir şeye, duruma) bağlama
izafe etmek bağlamak
izafet ilgi, bağıntı, görece
izafeten ...-e bağlayarak
izafi 1. görece, göreceli, görelî 2. bağıntılı
izafiyet bağıntılılık, bağıllılık, bağıntı, görelîk
izah etmek açıklamak
izah, izahat açıklama, açıklamalar
izahat vermek açıklama yapmak
izale giderme, yok etme
izale etmek gidermek, yok etmek
izaleyişüyu ortaklığı bozma, ortaklığı giderme
izam büyüktme, büyütme
izam etmek büyütme, büyük göstermek
izan anlayış, kavrayış
izdiham yığışma, yığılışma
izdivaç evlenme
izhar belirtme, gösterme
izhar etmek belirtmek, göstermek
izin olur
izmihlal yıkılma, çökme, dağılma
izo- (iso-) (Yun. önek) eşit, eşdeğerli
izobar eşbasınçgeğrisi
izolasyon yalıtım
izolatör yalıtkan
izole 1. yalnız 2. yalıtılmış
izole bant yalıtım sargısı
izole etmek 1. (başkalarından) ayırmak 2. (fiz.) yalıtımak
izoterm eşsıcaklıkgeğrisi
izzetinefis onur, özsaygı
izzetü ikram ağırlama

J

janr tür
jartiyer çorapbağı
jenerasyon 1. soy 2. kuşak
jeneratör üreteç
jenerik kimdenlik
jenotip bkz. genotip
jeolog yerbilimci
jeoloji yerbilim
jeolojik yerbilimsel
jest davranış
jeton atmalık
jigolo tutma erkek
jile yelek
jimnastik beden eğitimi
jips alçıtaşı

jurnal giziletim
jurnal etmek giziletimlemek, ele vermek
jurnalci giziletimci
jurnalcilik giziletimcilik
jübile kutlama töreni
jüpon içetek
jüri seçiciler kurulu; yargıcılar kurulu

K

kabahat suç
kabahatli suçlu
kabız peklik
kabızlık peklik, peklik çekme durumu
kabil (bu) gibi, (bu) türlü
kabil olanaklı, olabilir
kabile boy, oymak
kabili kıyas karşılaştırılabilir
kabiliyet yetenek
kabiliyetli yetenekli
kabiliyetsiz yeteneksiz
kabiliyetsizlik yeteneksizlik
kabine 1. bakanlar kurulu 2. odacık
kabir gömüt
kabotaj (bir ülkenin kendi sularında) gemi işletimi
kabristan gömütlük
kabul 1. varlama 2. onama, olurlama 3. varsayma
kabul etmek 1. varlamak 2. onamak, olurlamak 3. varsaymak
kabullenmek 1. benimsemek 2. üstüne almak
kâbus karabasan
kabza sap, tutak
kabzımal aracı manav
kadar dek, değin, denli
kadastro yeryazım
kadavra ölü, ölüyün
kadem ayak
kademe basamak
kademhane ayakyolu, su odası
kademli uğurlu
kademsiz uğursuz
kader alınyazısı, yazgı
kadercilik yazgıcılık
kadim eski
kadir değer
kadirşinas değerbilir
kadirşinashlık değerbilirlik
kadro 1. takım 2. yer, tasar yeri
kadük olmak geçerliği kalmamak, düşmek
kafa 1. baş 2. düşünüş
kafalı 1. bilgili 2. kavrayışlı, anlayışlı
kafasız 1. bilgisiz 2. kavrayışsız, anlayışsız
kâfi yeter, yeterli

kâfi gelmek yetmek
kafile yolcu topluluğu, alay, takım
kafiye uyak
kafiyeli uyaklı
kafiyesiz uyaksız
kahır 1. güç 2. üzüntü, büyük acı
kâhil erişkin
kâhin önbilici
kahpe 1. orospu, yolsuz kadın, satılık kadın 2. *mec.* döneke
kahraman 1. yiğit 2. (romanda, tiyatrodada vb.) başkişi
kahretmek 1. ezmek 2. çok üzme 3. içlenmek 4. ilenmek
kahrolmak çok üzme
kaide 1. kural 2. taban, altlık
kaim (başka bir şeyin yerine) geçen
kâinat evren
kâkül kırkma
kalben içten, gönülden, yürekten
kalbi yürekten, içten (gelen)
kale almamak önem vermemek
kalemtıraş açacak
kalifiye nitelikli, yetişmiş, usta (işçi)
kalite nitelik
kaliteli nitelikli
kalitesiz niteliksiz
kallavi kocaman
kalori ısın
kalorifer ısıtaç
kaloriferci ısıtaççı
kalorimetre ısıölçer
kalp (I) 1. yürek 2. duygu
kalp (II) düzmece
kalpsiz duygusuz
kamer ay
kamera alıcı
kameraman alıcı yönetmeni
kamet boy
kâmil yetkin, erişkin
kamilen büsbütün, toptan
kamp 1. dinlene, dinlenme yeri 2. toplanak 3. yan, yaka
kampanya 1. çalışım 2. alımsatım dönemi
kampus yerleşke, yerleşim alanı
kamuflej örtme, gizleme, alalama
kamufle etmek gizlemek, alalamak
kamus sözlük
kamyon yüklet
kamyoncu yükletçi
kamyonet yükletçe
kanaat kanı
kanaatkar tokgözlü, yetingen, kanık
kanal 1. ark, suyolu 2. yol

kanalizasyon arkdüzen, pislikarkı
kanalize etmek yönlendirmek
kangren çürükçe
kangren olmak, kangrenleşmek çürükçeleşmek
kani inanmış, kanmış
kanun yasa
kanuni yasal
kanunlaşmak yasalaşmak
kanunsuz yasadışı
kânunuevvel aralık (ay)
kânunusani ocak (ay)
kaos kargaşa
kaparo pey akçesi, güvenmelik
kapasite 1. alabilirlik 2. (fiz.) sığa
kapital anamal, anapara
kapitalist anamalcı
kapitalizm anamalcılık
kapitone köpülenmiş
kapitülasyon yabancı ayrıcalığı
kaporta doğrultma
kaportacı doğrultmacı
kapris kapılgı
kaprisli kapılgın
kâr kazanç
karabet yakınlık
karakter özyapı
karakteristik 1. ayırtkan 2. s. özyapısal
karakterize etmek 1. belirlemek 2. özgünleştirmek 3. ayırtkanlık vermek, ayırtkanlaştırmak
karaktersiz 1. kişiliksiz 2. döneç, törebilmez
karar 1. yargı sonucu 2. düzenlilik 3. durma 4. Ölçü 5. oranlama
karbüratör karaç
kare (mat.) dördül
kargo yük
kari okuyucu, okur
karikatür 1. gülüntüçizim 2. gülüntübetim
karikatürist gülüntüçizimci
karikatürize etmek 1. gülünçleştirmek 2. gülüntüçizimlemek 3. gülüntübetimlemek
karine ipucu, belirti
karine ile anlamak sözün gelişinden anlamak
kârlı kazançlı
karo dördültaş
karyola yataklık
kasaba ilçe
kasap etçi
kaset kutucuk
kaset-teyp kutucuklu sesalıcı
kasıt 1. amaç 2. istek
kasıtlı isteyerek, bile bile
kasis çukurluk, çukur

kasten bile bile, isteyerek
kastetmek demek istemek
kasti bile bile, isteyerek
kasvet sıkıntı
kasvetli sıkıntılı, iç sıkıcı
kâşif bulan
kaşkol atkı, boyun atkısı
kata- (Yun. önek) alt, aşağı, aşağıya
katarakt aksu, akbasma
kategori ulam
kategorik kesin, açık
katetmek 1. yol almak 2. kesmek
kati kesin
katil öldüren, öldürücü
katil öldürüm
katileşmek kesinleşmek
kâtip yazman
kâtiplik yazmanlık
katiyen 1. kesinlikle 2. hiçbir zaman
katiyet kesinlik
katletmek öldürmek
katliam kırım, toptan öldürme
katot eksiuç
kavi dayanıklı, güçlü
kavim budun
kavis 1. yay 2. eğmeç
kavmi budunsal
kaybetmek yitirmek
kaybolmak yitmek
kaydetmek 1. yazmak 2. ses almak
kaydıhayat şartıyla yaşadığı sürece
kaydıhayat yaşamca
kaydolmak yazılmak
kayınpeder kaynata
kayınvalide kaynana
kayıp yitik
kayıt 1. yazma, (bir yere) geçirme 2. ses alma
kaza 1. ilçe 2. yargı, yargılama
kazaen yanlışlıkla, istemeyerek, bilmeyerek
kazai yargısal
kazara yanlışlıkla, istemeyerek, bilmeyerek
kaziye önerme
kazurat dışkı
keder acı, üzüntü
kederlenmek üzölmek
kederli acılı, üzüntülü
kefalet yükömlenme
kefaletname yükömlenme belgesi
kefil yükömcü
kefil olmak yükömlenmek

kehanet önbili
kehkeşan Samanuğrusu
kelam söz
kelime sözcük
kem kötü
Kemalizm Atatürkçülük
kemiyet nicelik
kenar kıyı
kepaze 1. gülünç ve değersiz 2. utanmaz
kepezlik utanmazlık
kerahat iğrençlik
kere kez, yol
kerhane genelev
kerim eliaçık
kerrat cetveli çarpım çizelgesi
kesafet yoğunluk
kesif yoğun
keşfetmek bulmak
keşide çekiliş
keşif buluş, bulgu
ketum ağzısıklı
keyfi isteğince, yasadız, yasadışı
keyfiyet nitelik
keza yine
kınnap sicim
kıraat okuma
kırmızı al
kısım bölüm
kısmi 1. bölümsel 2. (*fels.*) tikel
kısmi seçim ara seçimi, yenileme seçimi
kıstas ölçüt
kıyam yoğunluk, koyuluk
kıyafet giysi, giyim
kıyas 1. karşılaştırma, oranlama 2. (*dilb.*) örnekseme
kıyaslamak 1. karşılaştırmak, oranlamak 2. (*dilb.*) örneksmek
kıymet değer
kıymetlendirmek değerlendirmek
kıymetli değerli
kıymettar değerli
kibar ince, incelikli
kibarca incelikle
kibir büyüklerime
kibirlemek büyüklenmek
kibirli büyüklenmiş, büyüklenen
kifayet yeterlik
kifayet etmek yetmek
kifayetli yeterli
kifayetsiz yetersiz
kinayeli üstü örtülü, iğneli (söz)
kinetik devimsel

kisve kılık
kitabe yazıt
kitle yığın, öbek
klan (*topl.*) sop
klasifikasyon sınıflama, sınıflandırma
klasik 1. kökleşik 2. basmakalıp 3. kuralcı
klasör sıralaç
klik bölek
klikçi bölekçi
klikçilik bölekçilik
klikleşmek bölekleşmek
klima cihazı hava düzenleyici
linik bakımevi
klişe *mec.* basmakalıp, kalıplaşmış
koalisyon ortak yönetim
koleksiyon derlem
koleksiyoncu derlemci
kolektif ortaklaşa
kolektivizm ortaklaşacılık
kolektör toplaç
kolokyum konuşu
koloni 1. sömürge 2. (yabancı ülkeden) topluluk
kolonyalist sömürgeci
kolye boyuncak
komando (askerlikte) akıncı
kombina tümleşke
kombinezon 1. bileşim 2. düzen 3. (kadın için) iç gömleği
komedi güldürü
komedyen güldürücü
komik 1. gülünç 2. güldürücü
komisyon 1. yarkurul 2. yüzdelik, aracılık akçası
komisyoncu yüzdeci, aracı
kompartment bölme
kompetan uzman
komple tükel, eksiksiz, dolu, takım
kompleks 1. karmaşık 2. (*ruhb.*) karmaşa 3. toptanca
komplikasyon yan etki
komplike karışık, dolaşık
kompliman 1. okşarövgü 2. koltuklama
kompliman yapmak 1. övgülemek, okşarövgülemek 2. koltuklamak
komplo gizdüzen
komplocu gizdüzençi
kompozitör besteci
komprador işbirlikçi, sömürü işbirlikçisi
kompresör sıkmaç, sıkacı
komputer bilgisayar
komünikasyon iletişim
komütatör çevirici
kon- (**con-**) (Lat. önek) ile, birlikte
kondansatör yoğunlaç, yoğunlaştırıcı

kondansör yoğuşturucu
kondisyon tündurum
konfederasyon genbirlik
konfeksiyon hazır giyim
konfeksiyoncu hazır giyimci
konferans 1. konuşma 2. toplantı
konferansçı konuşmacı
konfeti saçı
konfor gönence
konforlu gönenceli
konformist uydumcu
konformizm uydumculuk
kongre kurultay
konkasör taşkıran
konkav içbükey
konkre somut, açık
konkurhipik at yarışı
konsantrasyon 1. yoğunlaşma 2. kendini iyice verme 3. derişme
konsantre 1. yoğunlaştırılmış 2. yoğunlaşmış; yoğun 3. derişik
konsantre olmak 1. kendini iyice vermek 2. (bir şey üzerinde) yoğunlaşmak
konsensüs anlaşım
konser dinleti
konservatör tutucu
konserve saklanca
konservelik saklancalık
konson, konsonant (*dilb.*) ünsüz
konsorsiyum yardım yürütüm birliği
konstrüksiyon yapı, kurgu
konsültasyon danışım
kontakt değme, dokuntu, sürtünüm
kontakt kurmak ilişki kurmak
kontekst bağlam
konteynerizasyon kaplaşma, kaplaştırma
konteynir kap
kontra- (contra-) (Lat. önek) karşı, karşıt
kontras 1. karşıt (renk), çatışkı 2. karşıtlık
kontraslı çatışkılı
kontrat sözleşme
kontrol denetleme, denetim
kontrol etmek denetlemek
kontrolör denetçi
konveks dışbükey
konvoy katar
kooperatif birleşke
kooperatifçi birleşkeci
kooperatifçilik birleşkecilik
koordinasyon eşgüdüm
koordinatör eşgüdümcü
koordine eşgüdümsel, bağlantılı
koordine etmek eşgüdümlmek

kopya eşlem
koridor geçenek
korrekt doğru
kortej tören alayı
kostüm giysi
koton pamuklu
kotra yelkenli
kozmetik sürümlük
kozmik evrensel
kozmogoni (*fels.*) evrendoğum
kozoloji evrenbilim
kozmonot uzay adamı
kozmos evren
kör görmez
kramp kasıncık
krater (*verb.*) yanardağ ağzı
kravat boyunbağı
kreasyon yaratım, yaratma, yaratı
creatör yaratıcı
kredi 1. verenek 2. saygınlık
kreş çocuk yuvası, yuva
kriko kaldırıcı
kriminoloji suçbilim
kriter ölçüt
kritik 1. eleştiri 2. s. eleştirel 3. eleştirmen 4. çekinceli 5. korkulu 6. sonul, dönüşül
kritisizm eleştirimcilik
kriz bunalım
croki taslak
kromozon soy aktaran
kronik süreğen
kronikleşmek süreğenleşmek
kronoloji süredizin
kronometre 1. süreölçer 2. *mec.* şaşmaz
kros kır koşusu
kravaze çapraz
kuartet dördlü
kudret güç, erk
kudretli güçlü, gücü yüksek
kulis görünçlük arkası
kumanda komut, komuta
kumanda etmek yönetmek, komuta etmek
kumandan komutan
kumanya azık
kumpanya 1. alışım, ortaklık 2. (para için) topluluk
kundura ayakkabı
kup (terzilikte) kesim
kupür kesik
kur 1. alışım, öğrence 2. (para için) geçerdeğer
kur yapmak 1. gönlünü çelmeye çalışmak 2. severlenmek
kura adçekimi

kurander hava akımı
kurs alışım, öğrence
kursiyer alışman
kurye özel ulak
kuşat açılış
kutsi kutsal
kutsiyet kutsallık
kutup 1. uç 2. (coğr.) yerucu / **kuzey kutbu** kuzey yerucu / **güney kutbu** güney yerucu
kutur 1. çap 2. köşegen
kuvvet güç
küfretmek sövmek
küfür sövgü
küfürbaz ağzıbozuk
kül tüm, bütün
külfet 1. sıkıntı 2. yük, ağırlık
külfetli yorucu, sıkıcı
külfetsiz kolay, sıkıntısız
külli tümel
külliyet tümlük, bütünlük
külliyetli çokça, pek çok
külot don
kült tapınç
kültür ekin, ekinç
kültürel ekinsel, ekinçsel
kümülüs kümebulut
küre yuvarlak, yuvar
kürevi yuvarsal, toparlak
küsuf güneş tutulması
kütle küme, yığın
kütüphane kitaplık
küvet yunak teknesi

L

labirent dolangaç
laborant yardeneyci
laboratuvar deneylik
ladini dindışı
laedriye (fels.) bilinemezlik
laf söz
lafazan geveze
lağvetmek kaldırmak
lağvolmak kaldınlmak
lahika ek
lahza kıpma
lahzada çabucak
lakap takma ad
lakaydi aldırılmazlık, aldırışsızlık, ilgisizlik
lakayt aldırılmaz, aldırışsız, ilgisiz
lalettayin düşgele, gelişigüzel, herhangi bir
lamba ışıtac
lanet 1. kargış, ilenç, ilenme 2. çok kötü

lanet etmek kargılamak, kargışlamak
lanetleme kargıma, kargışlama
lanetli kargışlı
lanse etmek çıkarmak, ortaya atmak
larenjit gırtlak yangısı
latife şaka
laubali 1. saygıbilmez 2. senlibenli
lavabo el yunağı
layık yaraşır, değer
layiha tasarı
lazım gerek, gerekli
lebalep ağzına değin, silme
legal yasal
leh yarar, -den yana
lehine olmak yanında olmak
lehte oy vermek -den yana oy vermek
leksikolog sözlükbilimci
leksikoloji sözlükbilim
lektör okutman
lenf akkan
lengüist dilbilimci
lengüistik 1. dilbilim 2. s. dilbilimsel
levazım 1. gereçler 2. (*ask.*) iyim kuşam
levye kanırtmaç
leyli yatılı
leyli meccani parasız yatılı
lezzet tat
libas giysi
liberal 1. erkin, özgür 2. özalgirişimci
liberalizm 1. erkincilik, özgürlükçülük 2. özalgirişimcilik
lider önder
liderlik önderlik
lif telcik
lig (*sp.*) küme
likit sıvı
limit sınır, uç
lisan dil
liste dizelge
listelemek dizelgelemek
literatür 1. yazın 2. yazmlık (bir konuyla ilgili kaynakların tümü anlamında)
litografi, litografya taşbaskı
litoloji taşbilim
litosfer taşküre
liva 1. sancak 2. tugay 3. tuğgeneral
liyakat yaraşık, değimli; yaraşırılık, yararlık
liyakatsiz yaraşıksız, değimsiz
loder yükler
lojman konut, kurum konutu
lokal 1. yer, ev, dernek evi 2. yerel
lokalize etmek yerelleştirmek

lokanta doyunak, doyumevi
lokavt işkapatımı
lokomotif çekit
lügat 1. söz, sözcük 2. sözlük
lüks 1. gösteriş 2. gösterişli
lütfetmek 1. vermek 2. söylemek, bildirmek 3. alçakgönüllülük göstermek
lütuf iyilik
lüzum gerek, gereklik, gereklilik
lüzumlu gerekli
lüzumsuz gereksiz
lüzumu halinde gerekirse

M

maada -den başka
maaile ailecek, ailece
maalesef ne yazık ki
maalmemnuniye seve seve
maarif (ulusal) eğitim
maarif vekâleti eğitim bakanlığı
maaş aylık
maatteessüf ne yazık ki
maazallah Tanrı esirgesin, Tanrı korusun
mabat arka, geri
mabet tapınak
madan ast
madde 1. özdek 2. öge 3. (yasa, sözlük vb.) başlam
maddeci özdekçi
maddecilik özdekçilik
maddeten özdekçe
maddi özdeksel
madeni madensel
mafsal eklem
mağaza satımevi
mağdur kıygın
mağduriyet kıygınlık
mağfiret yarhgama
mağfiret etmek yarlıgamak
mağlubiyet yenilgi
mağlup yenik
mağlup etmek yenmek
mağrur 1. övünçlü 2. benliğine düşkün, benlikçi 3. burnu büyük, kasıntılı, kurumlu
mahalli yörel, yöresel
maharet uzluk
maharetli becerikli, usta
mahdum oğul
mahdut sayılı, (sayıca) sınırlı
mahfaza koruncak, kap
mahfazalı koruncaklı
mahfuz 1. saklı 2. korunaklı
mahir becerikli, usta
mahiyet nitelik, içyüz

mahkeme yargılık; yargievi
mahkûm yargılı
mahlas seçme ad
mahluk yaratık
mahpus tutuklu
mahpushane tutukevi
mahreç 1. çıkak 2. kaynak
mahrek yörüğe
mahrem 1. gizli, içrek 2. sırdaş
mahremiyet gizlilik
mahrum yoksun
mahrumiyet yoksunluk
mahsuben -e sayarak
mahsul ürün
mahsulat ürünler
mahsur kuşatılmış, sarılmış
mahsus 1. özgü 2. özellikle, bile bile
mahv yıkım, yok olma
mahvetmek 1. yok etmek 2. bozmak, yıkmak
mahzun üzgün, üzüntülü
mahzur sakınca, engel
mahzurlu sakıncalı, engelli
maimukattar damıtık su
maîşet geçim, dirlik
maiyetinde yanında
majüskül büyük (harf)
makabline şamil öncesini kapsayan
makale 1. yazı 2. düşünyazı
makam orun
makara satımlık
makat kış
makber gömüt, sin
makbul 1. beğenilen 2. geçer, geçerli 3. uygun
makbuz alındı
maket taslak, yapı
makro genil
maksat 1. erek 2. istek
maksatlı bir amaca yönelik
maksi uzun
maksimum en yüksek, en yukarı, en çok
makta kesit
maktu kesin (eder)
maktul öldürülen
makul usa uygun
makyaj 1. (ti. ve si.) yüzboyama 2. süslem, yüzbakımı
malarya sıtma
malihulya bkz. melankoli
malik iye
malikâne yurtluk
maliyet elde edilmiş değeri

maliyet fiyatı kazançsız eder
malul eksin
malulen eksinlik nedeniyle, işgörmezlik nedeniyle
maluliyet eksinlik
malum bilinen
malumat bilgi
malzeme gereç
mamafih bununla birlikte
mamul yapılmış
mamulat yapım
mamur bayındır
mana anlam
manalı anlamlı
manasız anlamsız
manen 1. içsel olarak 2. tinsel bakımdan, tinsel yönden
manevi tinsel
manevi evlat (erkek için) oğulluk, (kız için) büyütmelik
maneviyat 1. yürek gücü 2. doğüstü güç
mani 1. engel 2. önleyici
mani olmak engellemek
manialı engelli
manifesto 1. bildiri 2. gemi bildirgesi, yük bildirgesi
maniple kesmeç
manivela kaldıraç
manometre basıölçer
mansiyon anmalık
manşet üst başlık, başlık
manşon 1. ellik 2. bağlantı
manzara görünüş, görünüm
maraz sayrılık
marazi sayrıl
marifet bilgi
marka bellik
marketing pazarlama
marşandiz yük katarı
maruf 1. bilinen 2. tanınmış, ünlü
maruz kalmak uğramak, karşılaşmak
maruzat söylenecek, diyecek
masaj ovma, ovuşturma
masal öykücük, öyküce
masam suçsuz
maslahat iş
maslahatgüzar işgüder
masör ovucu
masraf gider
mastar (dilb.) eylemlik
masumiyet suçsuzluk
masuniyet dokunulmazlık
maşuk (erkek) sevgili
maşuka (kadın) sevgili

mat donuk
matador boğa güreşçisi
matbaa basımevi
matbaacı basımcı
matbaacılık basımcılık, basım işletmeciliği
matbu basma, basılmış, basılı
matbuat basın
matem yas
matemli yaslı
materyal gereç
materyalist özdekçi
materyalizm özdekçilik
matine gündüz gösterisi
matkap delgi
matriarkal anaerkil
matuf yönelik, yöneltmiş
maya çalacak
mayi sıvı
mazeret 1. engel, engellik 2. bağışlatıcı neden
mazhar olmak erişmek
mazhariyet ergi
mazmun anlam, kavram, içerik
maznun sanık
meal anlam, kavram
mealen anlamca
meblağ tutar
mecal güç
mecalsiz argın
mecbur 1. gücemli, zorunlu yükümlü 2. zorunda olan
mecburen gücemli olarak, zorunlu olarak
mecburiyet gücemlilik, zorunluluk, yükümlülük
meccanen parasız olarak
meccani parasız
mecmu toplam
mecmua dergi
mecra akak, akarsu yatağı
meçhul bilinmeyen
medar (gökb.) dönence
medarı iftihar övünce
meddücezir (coğr.) gelgit, kabarma alçalma
medeni uygar
medeni kanun yurttaşlar yasası
medenileşmek uygarlaşmak
medenilik uygarlık
medeniyet uygarlık
medeniyetsiz uygarlaşmamış
medet yardım
medyun borçlu, verecekli
mefhum kavram
mefkure ülkü

mefluç inmeli
mefruşat döşemelik, döşeme
meftun tutkun, gönül vermiş, vurulmuş
meftuniyet tutkunluk
megafon sesborusu
megaloman büyüklük delisi
megalomani büyüklük deliliği
mehaz kaynak
mekân 1. yer 2. uzay
mekanizma düzenek
mektep okul
melal üzgü, bezginlik, usanç
melankoli karakaygı
meleke 1. yeti 2. yatkınlık, alışıldık
meliil 1. üzgün, bezgin 2. boynu bükük
melodi ezgi
melun kargışlanmış
memat ölüm
memba kaynak, pınar
memleket 1. ülke 2. yer yurt
memnu yasak
memnun kıvançlı, sevinçli
memnuniyet kıvanç, sevinç
memnunluk kıvanma, kıvanç
memorandum andıç
memur görevli
memuriyet görev
menajer yönlemci
mendebur sümsük, sünepe
mendirek dalgakıran
menetmek engel olmak, yasak etmek
menfaat yarar, çıkar
menfaatperest çıkarıcı
menfi olumsuz
menfur iğrenç
mengene sıkmaç
mensubiyet ilişkinlik, ...-den oluş
mensup bağlı, ilişkili, ...-den
menşe köken, kök, kaynak
menşeli kaynaklı
menü yemek çizelgesi
mera otlak
merak 1. sorak 2. kaygı 3. öğrenme isteği, istek 4. düşkünlük
merak etmek 1. soraklanmak 2. kaygılanmak
meraki sorakçı
meraklandırmak 1. soraklandırmak 2. kaygılandırmak, tasalandırmak
meraklanmak 1. soraklanmak 2. kaygılanmak, tasalanmak
meraklı 1. soraklı 2. (bir şeye) düşkün 3. (bir şeye) istekli
meraksız aldırışsız
meram 1. erek, amaç 2. diyesi

meram etmek üstüne düşmek
meramını anlatmak diyesini anlatmak
merasim 1. tören 2. yol yordam
merbutiyet bağlılık, ilişkinlik
merhale 1. aşama 2. evre
merhamet acıma
merhamet etmek acıamak
merhametli acımalı, yufka yürekli
merhametsiz acımasız
merkep eşek
mersi sağ ol
mersiye ağıt
mert 1. yiğit 2. sözünün eri
mertçe yiğitçe, erkekçe
mertebe 1. aşama, basamak 2. evre
mertlik yiğitlik, erkeklik
mesabesinde yerinde, değerinde
mesafe ara, uzaklık
mesaha yüzölçümü
mesaj bildiri
mesamat gözenekler
mesame gözenek
mesane sidiktorbası
mesela sözgelişi, örneğin
mesele sorun
mesire gezinti yeri, gezi yeri, gezi
mesken konut
meskûn oturulan, şenelmiş
meslek iş, uğraş, uğraşı
meslektaş uğraştaş, koldaş
mesnet dayanak
mesul sorumlu
mesuliyet sorumluluk, sorum
mesuliyetti sorumlu
mesut mutlu
meşakkat sıkıntı, güçlük
meşgale uğraş, iş güç
meşgul etmek 1. oyalamak 2. uğraştırmak
meşguliyet iş güç, uğraş, uğraşı
meşhur ünlü
meşime etene, son, döleşi
meşkûk su götürür
meşru 1. yasal 2. yasalı, yasaya uygun 3. törel
meşrubat içit
meşum uğursuz
met (coğr.) kabarma
meta- (Yun. önek) sonra, ötesi
metafizik doğaötesi, fizikötesi
metanet dayanca
metanetli dayançalı

metfun gömülü
methal giriş
methaldar (bir işe) karışmış, girmiş, ilgisi olmuş
methetmek övmek
methiye övgü
metin dayancalı
metodik yöntemli, yöntemlice
metodoloji yöntembilim
metot yöntem
metotlu yöntemli
metotsuz yöntemsiz
metres kapatma, oynaş
metro 1. altulaşım 2. altulaşım taşıtı
metruk 1. kullanılmayan 2. bırakılmış
mevcudiyet varlık, var oluş, var olma
mevcudu kalmamak tükenmek
mevcut bulunan, var olan
mevduat yatırma
mevki 1. yer, orun 2. durum 3. (taşıklarda) yerlik
mevkuf tutuklu
mevkufhane tutukevi
mevkufiyet tutukluluk
mevzi yer, konalga
mevzii 1. yer yer 2. yerel, bölgesel
mevzilenmek konalgalanmak, konalgaya girmek
mevzu konu
mevzuat yürütmelik, yürütümce
mevzubahis söz konusu
meyan ara
meydan alan
meydana gelmek 1. oluşmak 2. ortaya çıkmak
meyil 1. eğim 2. eğilim
meyilli 1. eğimli 2. eğilimli, eğinik
meyletmek 1. eğilmek 2. eğilim göstermek
meymenet uğur
meymenetsiz uğursuz
meyyal eğilimli
mezar gömüt
mezarıcı gömütçü
mezarlık gömütlük
mezat artırma, artırmalı satış
mezbaha kesimevi
meziyet 1. üstünlük 2. özellik, nitelik
meziyetli üstün nitelikli
mezkûr âdı geçen
mezun 1. bitirmiş 2. yetkili
mezun olmak (okulu) bitirmek
mezuniyet 1. (okulu) bitirme 2. yetki
mfitedavil 1. geçen, geçer 2. döner
mıknatıs demirkapan

mıntıka bölge
mısdak ölçüt
mısra dize
mızrak kargı
mızrap tezene
miğfer çelik başlık, tolga
mihen denektaş
mihmandar kılavuz
mihnet sıkıntı
mihver eksen
miikrim ağırlayıcı, konuksever
miivesvis kuruntulu, işkilli
mikro minil
mikrofon sesbüyütür
mikser karmaç, çırpıcı
miktar 1. nicelik, sayı 2. ölçü 3. tutam
mikyas ölçek, ölçü
mil dingil
militan vuruşkan
millet ulus
milletlerarası uluslararası
milli ulusal
milli hareket ulusal eylem, ulusal direniş
millileştirmek ulusallaştırmak
milliyet ulusallık, ulusçuluk
milliyetçi ulusçu
milliyetçilik ulusçuluk
milliyetperver ulussever
mini küçük
miniskül küçük (harf)
minkale iletki
minnet gönül borcu
minnettar gönül borçlus
minval yol, biçim
miras kalıt
misafir konuk
misafirhane konukevi
misafirlik konukluk
misafirperver konuksever
misafirperverlik konukseverlik
misal örnek
miskin uyuşuk, mıymıntı
mistik gizemci
mistisizm gizemcilik
misyoner dinyayar, dinyayıcı
miting açık hava toplantısı
mitoloji söylencebilim
mitolojik söylencebilimsel
mizaç yaradılış
mizah gülmece mizanpaj sayfa düzeni

mizansen 1. görünçlüğe koyma, görünçlkleme 2. düzmece oyun
model 1. örnek, benzer 2. biçim
modern 1. çağdaş, çağcıl 2. yeni
modernleşme 1. çağdaşlaşma, çağcıllaşma 2. yenileşme
modernleşmek 1. çağdaşlaşmak, çağcıllaşmak 2. yenileşmek
modfilasyon 1. (fiz.) değişme, değişim 2. (müz.) (makamlarda) gezinme 3. (müz.) (makamdan makama) geçiş
mola dinlenme, ara
monarşi tekerklik
monist tekçi
monizm tekçilik
mono- (Yun. önek) tek
monoblok tekgövde
monogam tekeveli
monogami tekevililik
monografi tekyazım
monopol tekel
monoteist tektanrıci
monoteizm tektanrıçılık
monotip 1. tekdizer 2. tekdizim
monoton tekdüze
monotonluk tekdüzelik
montaj kurtak, kurma, kurgu
montajcı kurtakçı
monte etmek kurmak, kurup takmak
mora iman içgücü yönünden, içgücü bakımından
moral 1. içgüç 2. gönülgücü
moralizm aktörecilik
morfem (dilb.) biçimbirim
morfoloji 1. yapıbilim 2. biçimbilim
motif örge
mozaik silmetaş
mozaikçi silmetaşçı
mtteaffin kokuşuk, pis kokulu
muadele denklem
muadil eşit, denk, eşdeğer
muaf bağışık
muafiyet bağışıklık
muaflık bkz. muafiyet
muahede antlaşma
muahaze kınama, çıkışma, paylama
muahhar sonraki, daha sonraki
muallak asılı, askıda, asıda kalmış
muallim (erkek) öğretmen
muallime (kadın) öğretmen
muamelat işlemler
muamele 1. işlem 2. davranış, davranma
muamma 1. bilmece, yanılmaca 2. anlaşılmaz (iş)
muasır çağdaş
muasheret adabı bkz. adabımuasheret

muavin yardımcı
muayene yoklama
muayyen belirli
muazzam kocaman, büyük
mucibince gereğince
mucip gerekçe
mucip olmak 1. gerektirmek 2. neden olmak
mucit yaratıcı, türetmen
mucize tansık
mudi para yatıran, yatırımcı, yatırman
mufassal ayrıntılı
mugaddi besleyici
mugalata yanıltmaca
mugayeret aykırılık, uymazlık
mugayir aykırı, uymaz
muğber gücenik, küskün
muğlak anlaşılmaz, çapraşık
muhabbet 1. sevgi 2. dostça konuşma
muhabere yazışma, bildirişme
muhabere etmek yazışmak, haberleşmek
muhabir bildirmen
muhaceret göç, göçme
muhacim saldırıcı
muhacir göçmen
muhafaza koruma, saklama
muhafaza etmek korumak, saklamak
muhafazakâr tutucu
muhafız kolcu, koruyucu
muhakeme 1. usa vurma 2. yargılama
muhakeme etmek 1. usa vurmak 2. yargılamak
muhakkak kesinlikle
muhalefet 1. karşıtçılık 2. aykırılık
muhalif 1. karşı, karşıt 2. karşıtçı 3. aykırı
muharebe savaşma, vuruşma
muharip savaşçı
muharrir yazar
muharrirlik yazarlık
muhasara kuşatma, sarma
muhasebat saymanlık işleri
muhasebe saymanlık
muhasebeci sayman
muhasebecilik saymanlık (iş)
muhbir eleverici
muhit çevre
muhtaç olmak gereksemek, gereksinmek
muhtar özerk
muhtariyet özerklik
muhtasar kısa, kısaltma
muhtasaran kısaca, kısaltarak
muhtekir vurguncu

muhtelif çeşitli
muhtelit karma
muhtemel olası
muhterem sayın, saygıdeğer
muhteris tutkulu
muhteşem görkemli
muhteva içerik, kapsam
muhteviyat 1. içerik 2. içindekiler
muhtıra son uyarı
muin yardımcı
mukabele karşılık verme, karşılama
mukabele etmek karşılık vermek
mukabil karşı, karşılık
mukaddeme önsöz
mukadderat yazgı, alınyazısı
mukaddes kutsal
mukaddesat kutsal kavramlar, kutsallıklar
mukaddesatçı kutsalcı
mukallit benzetçi, yansılaiıcı, öyküncü
mukarrer saptanmış, kesinleştirilmiş
mukattar damıtılmış, damıtık
mukavele sözleşme
mukavelename sözleşme belgiti
mukavemet 1. dayanma, direnme, direniş 2. direnç
mukavemet etmek dayanmak, direnmek
mukavemetli dayanıklı, dirençli
mukavim dayanıldı, dirençli
mukayese karşılaştırma
mukayeseli karşılaştırmalı
mukayyet 1. bağı 2. yazılı
mukim oturan
mukni inandırıcı
mukriz ödünç veren
muktebes alıntılanmış
muktedir erkli, gücü yeter
muktedir olmak gücü yetmek
muktesit tutumlu
muktezi gerekli
munis cana yakın
muntaam düzgün, düzenli, derli toplu
muntaaman düzenli olarak
muntaazır bekleyen, gözleyen
munzam ekleme, katma, eklenmiş, ek, katılmış
murabba dördül
muradına ermek dileği gerçekleşmek, ereğine varmak
murafaa (Yargıtay'da) duruşma
murahhas delege
murahhaslık delegelik
murakabe denetleme, denetim, denet
murakabe etmek denetlemek

murakıp denetleyici, denetçi
murakıplık denetçilik
murat dilek, istek
murdar kirli, pis
murdarilik omurilik
muris kalıt bırakan, kalıtçı
musahabe konuşma, söyleşi
musahhih düzeltmen, düzeltici
musahhihlik düzeltmenlik, düzelticilik
mustarip acı çeken
mustatil (*mat.*) dikdörtgen
muta veri
mutaassıp bağınaz
mutabakat uyuşma, uyum
mutabık uyuşmuş olan, uygun
mutantan görkemli
mutasavver düşünölmüş
mutasyon değişinim
mutasyonizm değişinimcilik
mutat alışılmış, alışılan
mutavassıt 1. aracı 2. s. orta, ortalama
muteber 1. saygın 2. güvenilir 3. geçerli
mutedil ılımlı, ölçölü
mutena özenli, seçkin
muti uysal, yumuşak başlı, eslek
mutlak salt
mutlak ekseriyet salt çoğunluk
mutlaka kesinlikle, yüzdeyüz
mutlakiyet saltçılık
mutmain gönlü kanmış
muttali öğrenmiş
muttarit düzenli, tekdüze
muttasıl biteviye, ara vermeden
muvehesinde karşısında
muvefakat uygun görme, onama
muvefakat etmek uygun görmek, onamak
muveffak başarılı
muveffak olmak başarılı olmak, başarmak
muveffakiyet başarı, başarıldık
muveffakiyetli başarılı
muveffakiyetsiz başarısız
muvefık uygun
muvekkat geçici
muvekkaten geçici olarak
muvasala ulaşım
muveaz ene denge
muvezaa danışık, danışıklılık, danışıklı iş
muvezaalı danışıklı
muvezeneli dengeli
muvezenesiz dengesiz, ölçüsüz

muvaazi koşut
muvazzaf görevli, ödevli
muvazzaf hizmet askerlik görevi
muvazzaf subay sürekli subay
muzaffer utkun
muzafferiyet yengi, utku
muzip takılğan
mübadele değiş tokuş
mübalağa abartma, abartı
mübalağa etmek abartmak
mübalağacı abartmacı
mübalağalı abartmalı
mübarek 1. kutlu, uğurlu 2. kutsal
mübayenet 1. ayrılık, başkalık 2. karşıtlık
mübrem kaçınılmaz, gerekli
mücadele savaşım
mücadele etmek uğraşmak, savaşmak
mücadeleci 1. savaşımcı 2. uğraşmacı
mücavir komşu, yakın
mücbir gücemsel
mücehhez donanmış, donatılmış
mücehhez olmak donanmış olmak, donatılmış olmak; taşımak
mücella parlatılmış
mücellit ciltçi
mücerret soyut
mücmel kısa, özetli
mücrim suçlu
müdafaa savunma, savunu
müdafaa etmek savunmak
müdafi savunucu
müdahale karışma, el atma
müdahale etmek karışmak
müdevi sağaltan, (sayrıya) bakan
müdavim (bir yere) sürekli gelen
müddeiumumi savcı
müddeiumumilik savcılık
müddet süre
müdire (kadın) yönetmen
müdür (erkek) yönetmen
müdüriyet yönetmenlik
müebbet hapis cezası yaşam boyu tutukluluk
müeccel ertelenmiş
müellif yazar
müemmen sağlanmış
müennes (*dilb.*) dişil
müessese kuruluş, kurum
müessif üzücü
müessir etkili
müessir olmak etkili olmak, etkilemek
müessis kurucu

müeyyide yaptırım, yaptırma gücü
müfettiş denetçi, denetmen
müfettişlik denetçilik
müflis batkın
müfredat 1. öğretiler 2. ayrıntılar
müfredat programı öğretim izlencesi
müfret (dilb.) tekil
müfrit aşırı
müfteri karacaları, karaçalın
mühendis ölçmen
mühim önemli
mühimmat savaş gereçleri
mühimsemek önemsemek
müjde muştı
müjdelemek muştulamak
mükâfat ödül
mükâfatlandırmak ödüllendirmek
mükâleme konuşma
mükellef 1. gösterişli, özenli 2. yükümlü
mükellefiyet yükümlülük
mükemmel yetkin, eksiksiz, tükel
mükemmelen eksiksiz olarak, yetkin olarak
mükerrer yinelemeli, yinelenmiş
mükerreren yinelemeli olarak, yinelemeyle
müktesep kazanılmış
mülahaza düşüncü
mülahazat düşüncüler
mülakat görüşme
mülayim yumuşak yaradılışlı
mülazım teğmen
mülevves kirlî, kötü, iğrenç
mülga (varlığı) kaldırılan, kapatılan
mülhak bağı, ekli, katılmış
mülhem esinlenmiş
mülkiyet iyelik
mülteci sığınık, sığınan
mültefit güler yüz gösteren
mümarese alışma, yatkınlık, el yatkınlığı
mümasil benzeş, andıran
mümbit verimli, bitek
mümeyyiz ayırtman
mümin inançlı
mümkün olabilir, olanaklı
mümkün mertebe elden geldiğince, olabildiğince
mümtaz seçkin
münafık arabozan
münafıklık arabozanlık, arabozuculuk
münakalat ulaştırma
münakale 1. ulaşım 2. aktarma
münakaşa tartışma

münakaşa etmek tartışmak
münasebet ilişki
münasebetli ilişkili
münasebetsiz uyumsuz, ters
münasip uygun
münavebe sıra
münavebe ile sıra ile
münazaa kavga, çekişme
münazara tartışma, tartışım
müncer olmak sonuçlanmak
münderecat içindekiler
münebbih uyandırıcı, uyarıcı
müneccim yıldızbilimci
müneccimlik yıldızbilimcilik
münekkit eleştirmen, eleştirici
münevver 1. aydın 2. aydınlatılmış
münezzeh arı, uz
münfail gücenmiş, alınmış, kırgın
münferiden tek başına olarak
münferit tek tek, ayrı ayrı
münfesih bozulmuş, dağılmış
münhal açık, boş
münharif sapmış, çarpık
münhasır sınırlanmış, yalnız ...-e ayrılmış
münhasıran yalnız; özellikle
münkir 1. yadsıyan 2. Tann'yı yadsıyan
münteşir yayımlanan
münzevi çekilgin
müphem belirsiz, üstü kapalı
müptedi yeni başlayan, başlayıcı
müptela 1. düşkün 2. tutkun
müptela olmak tutkun olmak, tutulmak
müptezel bayağı, orta malı
müracaat 1. başvuru 2. danışma
müracaat etmek başvurmak
müracaatçı başvuru
müradif (*dilb.*) eş anlamlı, anlamdaş
mürai iki yüzlü
mürailik iki yüzlülük
mürebbi eğitici, yetiştirici, eğitmen
müreccah yeğ (tutulan)
müreffeh gönençli
mürekkep 1. yazıboya, yazısuvarı 2. bileşik 3. -den oluşan
mürettip dizgici, dizmen
mürettip hatası dizgi yanlışı
mürettiphane dizgi odası
mürettiplik dizgicilik, dizmenlik
mürüt izdeş
mürteci gerici
mürtekip yiyici

müruruzaman süreaşımı
mürüvvet 1. yiğitlik, kişilik 2. iyilikseverlik
müsaade 1. olur 2. elverişlilik
müsaade almak olur almak
müsaade etmek olurlamak
müsaade vermek olur vermek
müsabaka yarışma
müsabık yarışmacı
müsademe çarpışma
müsadere gücemsal alım
müsaıt uygun
müsamaha 1. hoşgörü 2. göz yumma
müsamahakâr hoşgörülü, hoşgörür
müsamahakârlık hoşgörülük
müsavat eşitlik, denklik
müsave eşit, denk
müsebbip yol açan, neden olan
müseccel kütüğe geçirilmiş
müseddes (*mat.*) altıgen
müsekkın yatıştırıcı
müselles (*mat.*) üçgen
müsellesel ardı ardına (gelen)
müsemma ad verilmiş
müşhil içsürdürücü
müşkirat içkiler
müsmir yararlı, verimli, sonulu
müspet olumlu
müsrif tutumsuz, savurgan
müstacel ivedi
müstaceliyet ivedilik
müstafi (işten) çekilmiş
müstahak kazan imli, kazanmış
müstahsil üretici
müstakbel s. gelecek, gelecekteki
müstakil bağımsız
müstakim doğru
müstamel kullanılmış
müstantik sorgu yargıcı
müstear takma (ad)
müstefit olmak yararlanmak
müsthacen açık saçık
müsthelik tüketici
müsthzi alaycı
müstekreli iğrenç
müstemleke sömürge
müstemlekeci sömürgeci
müsteniden dayanarak
müstensih yazmaca
müsterih kaygısız, içi esen
müstesna ayrıcalıklı

müsteşrik doğubilimci
müstevi düzlem, düz
müsvedde karalama, yazı taslağı
müşabehet benzerlik, benzeşlik
müşabih benzer, benzeş
müşahede 1. gözlem 2. görme
müşahhas somut
müşahit gözlemci
müşareket ortaklık, ortaklaşma
müşarünileyh (orunu yüksek kimse için) adı geçen, adı anılan
müşavere danışım
müşavir danışman
müşavirlik danışmanlık
müşekkel iri, gösterişli
müşerref olmak onurlanmak, onur duymak
müşfik sevecen
müşkül güç, güçlük
müşkülât güçlük(ler)
müşkülpesent titiz, güç beğenen
müştak (I) türev
müştak (II) göresi gelen, özlemiş
müşteki yakıma
müştemilat eklentiler
müşterek ortak, ortaklaşa, elbirlikli
müştereken ortaklaşa
müşteri alıcı
mütalaa 1. okuma 2. düşünce 3. irdeleme
mütalaa etmek 1. okumak 2. (üzerinde) düşünmek
mütareke ateşkes, (silah) bırakışma
müteaddit çok, birçok
müteahhit yüklenici
müteakıben sonra, arkadan, ardı sıra
müteakıp 1. arkadan gelen, ardı sıra gelen, ardıl 2. *il.* -den sonra
müteallik ilişkin, ilgili
müteammim yaygın, genelleşmiş
mütearife belit
mütebaki geri kalan, kalan
mütebasbıs yaltaklanan, yaltakçı
mütebeddil değişen, dengesiz
mütebessim güleç, gülümseyen
mütecanis türdeş, tek cinsten
müteceviz 1. aşkın, ...-den çok 2. saldırgan
mütecessis soraklı
mütedeyyin dindar
müteessir 1. üzgün, üzülmüş 2. etkilenmiş
müteessir olmak 1. etkilenmek 2. üzülmek
mütefekkir düşünür
müteferrik ayrı ayrı, dağınık
mütehammil dayanıklı
müteharrik devingen

mütehassıs uzman
mütehassıs olmak duygulanmak
mütehavvil değişken, değişik
mütehavyir şaşmış, şaşakalmış
müteheyyiç coşkulu, coşkuya kapılmış
mütekabil karşılıklı
mütekait emekli
mütekâmil olgunlaşmış, gelişmiş
mütekâsif yoğunlaşmış, sıklaşmış, koyulaşmış, derişik
mütemadi sürekli, kesiksiz
mütemadiyen sürekli, ara vermeksizin
mütemayil eğilimli
mütemayil eğilimli
mütemayiz kendini gösteren, sivrilen
mütemerkiz derişik, toplanmış
mütenakıs çatışık, çelişik
mütenasip orantılı, uygun
mütenavip almasıık
mütenazır bakışimli
mütenebbih uslanmış
mütenevvi türlü, çeşitli
müteradif eşanlamli
müterakim birikmiş
mütercim çevirici, çevirmen
mütereddi soysuzlaşmış
mütereddit duraksamalı, ikircimli
mütesanit dayanışık
müteselli avunmuş
müteselli olmak avunmak
müteselsil birbiri ardından; dayanışmalı
müteşair ozanımsı
müteşebbis girişimci
müteşekkil oluşmuş, oluşun
mütevali art arda gelen
mütevazi alçak gönüllü
müteveccih ... yönelmiş, dönük, yönelerek
müteveffa sonsuzluğa göçen (kişi)
mütevellit -den doğmuş, ileri gelmiş
müteyakkız uyanık
müthiş 1. korkunç 2. şaşılacak (şey)
müttefik bağlaşıık
müttefikan elbirliğiyle, oybirliğiyle
müttehit birleşik
müvezzi dağıtıcı
müzakere 1. görüşme, danışma 2. sözlü sınav
müzakere etmek görüşmek
müzayaka sıkıntı, darlık
müzayede artırma
müzekker (*dilb.*) eril
müzevir arabozan

müzeyyen süslenmiş, bezenmiş
müziç sıkıcı, tedirgin edici
müzikolog müzikbilimci
müzmin süreğen
müzminleşmek süreğenleşmek